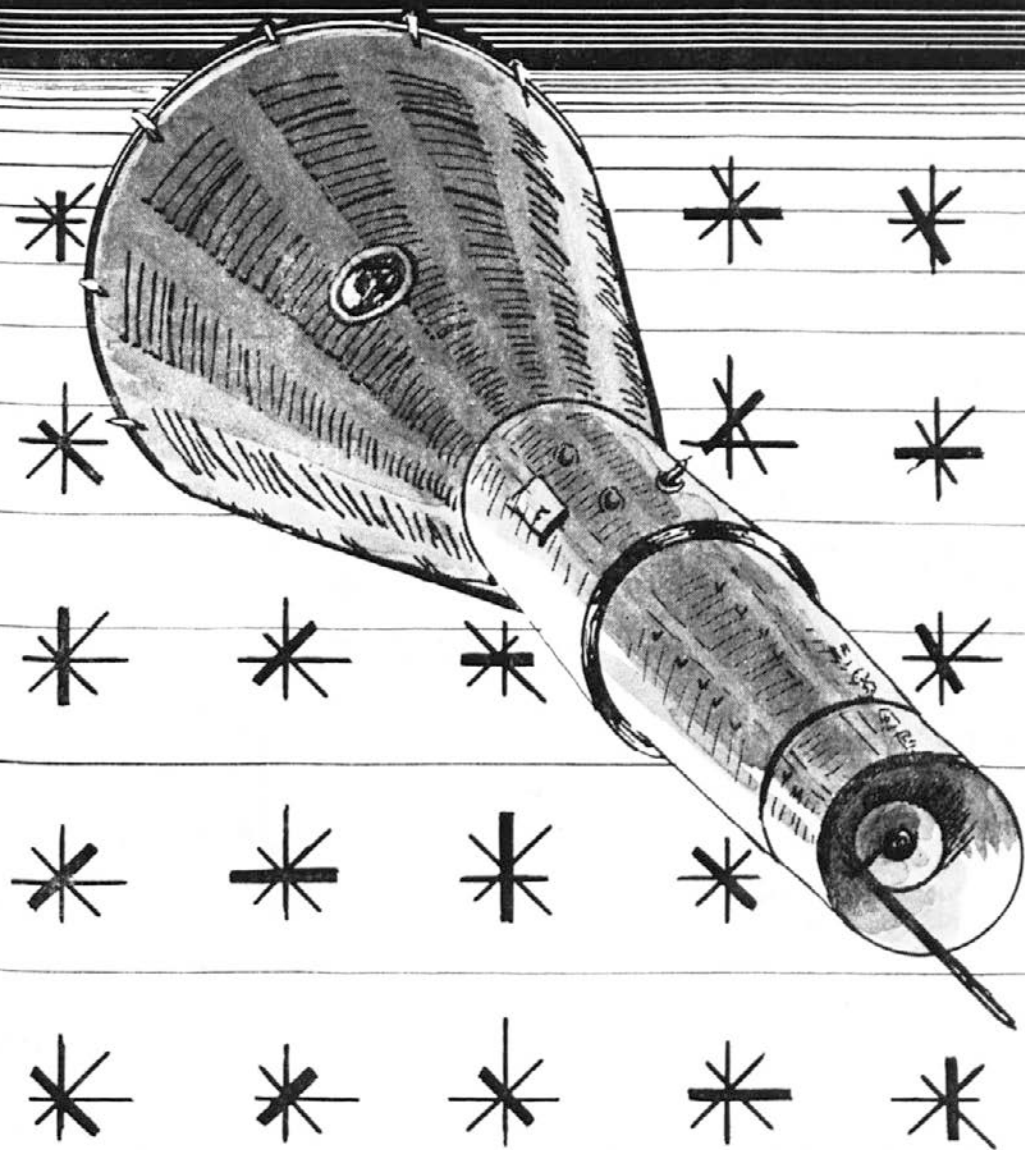

1966

STEV. 12

DECEMBER LETO XV.

MISLI

Registered at the
G.P.O., Sydney, for
transmission by post
as a periodical.

MOHORSKE IZ CELOVCA BODO

VSAK ČAS TU!

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

6 Wentworth St.,
Point Piper.
Tel.: FM 1525

★

Naročnina \$2.00
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
P.O. Box 136
Double Bay, Sydney.

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
Sydney. Tel. 759 7094.

SKRATU-FALOTU V ZADNJI STEVILKI STE GOTOVO ŽE
SAMI ZAVILI VRAT.

CENA Š T I R I M KNJIGAM JE \$2.50, po pošti \$3.

Vendar ste vsi brez izjeme lepo naprošeni, da navržete 50 centov
kot DAR MOHORJEVI, ki si toliko prizadeva za slovensko stvar na
Koroškem in po svetu. Zlasti za slov. dijake.

To ceno in prošnjo za "nameček" vzemite na znanje tudi pover-
jeniki po naselbinah, ko boste knjige delili rojakom.

V Sydneyu je poverjenik za mohorske p. Valerijan, 66 Gordon
St., Paddington (naročila sprejemajo tudi MISLI)

V Melbournu je poverjenik p. Bazilij, 19 A'Beckett St., Kew,
VIC.

P O M N I T E : Knjige so vredne vsaj DVAKRAT tolikšno
vsoto!

IN ŠE DRUGE IMAMO SPET

SKOZI LUČI IN SENCE, — Ruda Jurčec, I. del \$3.

NEVIDNA FRONTA — Vauhnik — \$3.

ŽIVLJENJE KRISTUSOVO — Ricciotti — \$ 5.

DUŠA KRISTUSOVA — dr. J. Kolarič (krasna knjiga za pre-
mišljevanje) \$ 1.50.

DON CAMILLO IN PEPPONE, — Guareschi — zelo zabavno
branje o župniku in komunistu županu. CENA \$ 1.50.

KNJIGE DOBITE PRI MISLIH

F. S. FINŽGAR III in IV. Cena \$2.00, poštni-
na 15c. Drugi Finžgarjevi Zbrani spisi so pošli.

BOŽJA PLANINA, spisal Metod Turnšek. Kra-
sna zgodovinska povest o začetkih Sv. Višarij. Ce-
na (nevezani) \$1.50 s poštnino.

SOCIALNA EKONOMIJA, spisal dr. Ivan
Ahčin. Cena \$3.00 s poštnino.

KAR PO DOMAČE. — Zelo zanimiva šaljivo
poučna knjiga. Baragova založba v Argentini. —
£ 1-0-0.

DOMAČI ZDRAVNIK. Knajpova zdravilna
metoda z vodo. — Šilingov 15.

ČLOVEK V STISKI. — Znani dr. Trstenjak
rešuje v knjigi razne človekove težave. — Šil.10.

Dr. Fran DETELA I. — Ima povesti: Malo
življenje, Kislo grozdje, Prihajač, Gospod Lisec
in še druge. — Vezani knjigi je cena 30 šil. s
poštnino.

PROTI NOVIM SVETOVOM, prvič okoli sve-
ta in druga odkritja. — 6 šil.

PREKLETA KRI, povest Karla Mauserja —
10 šil.

PRI PODNOŽJU BOŽJEGA PRESTOLA, ro-
man, spisal I.N. Krasnov — 10 šil.

POTA DO ČLOVEKA, psihologija občevanja
med ljudmi. Spisal dr. Anton Trstenjak. — 10 šil.

ČLOVEK NA OBEH STRANEH STENE. Po-
vest. Spisal Zorko Simčič. — £ 1-0-0.

ČISTO MIMO NJEGA NI MOGOČE

PREVEČ JE ZNAN, da bi mogel kdo reči: nisem se srečal z njim. Naj že bo kot Dete v jaslicah ali kot Učenik in Oznanjevalec evangelija, spet in spet slišimo o njem. Lahko ga sprejmeš, lahko ga zavržeš, ignorirati ga ne moreš. Tako je tudi BOŽIČ eden tistih časov, ko stopi tik predte in te vpraša: kaj misliš o meni?

To je Kristus — drobceno Dete v jaslicah.

Zgodovina ve o njem. Jezus iz Nazareta — tako so ga imenovali — se je pojavil na svetu v določenem času, na določenem kraju, zgodovina to ve. Imel je Mater, ki so jo ljudje tistih časov dobro poznali, bil je član svojega naroda in se je vključil v kulturno območje svojega časa. Imel je obraz kot drugi moški, bil je toliko in toliko visok — dasi podrobnosti niso znane — govoril je svoj jezik, jedel je in pil. Imel je svoje prepričanje, bil je po svoje čustven. Skratka — bil je človek. Zgodovina ga pozna.

Vera ve o njem. Neizpodbitno dejstvo je, da so v teku blizu 2.000 let milijoni in milijono verovali o njem, da ni le človek, ampak tudi Bog. Danes je takih vernikov milijarda. Res tudi odpadajo, na njihova mesta stopajo novi. Lahko kdo reče, da je poročilo o veri svetonocnih pastirjev in Modrih z Jutrovega, da, celo tisto o veri Marije in Jožefa, zgolj pobožna legenda. Nihče ne more reči, da je poročilo — zgodovinsko! — o veri prvih kristjanov, mučencev, spoznavalcev, puščavnikov, moških, žensk, devic in vdov, pa še otrok za nameček, zgolj lepa legenda. Predolgo že traja, še danes je neizpodbitno dejstvo.

De, vera pozna Kristusa in mu prizna, kar je izjavljala sam: Jaz in Oče sva eno! Prizna, da sta

v njem združeni božja in človeška narava v eno osebo: Kristus Jezus. Mnogim filozofska izraza: narava in oseba, kaj malo pomenita, lahko se zgodi, da bodo iznašli drugačen jezik, ki bo bolj izrazil te skrivnosti. Nič na tem — vera bo vedela svoje: Jezus je Bog!

O njem ve ljubezen. Ne tista ljubezen, ki išče samo sebe in v sočloveku vidi zgolj predmet za nasičenje lastnih nagnjenj. Saj je čudno, da je taka samopašnost dobila ime "ljubezen". Prava ljubezen je tista, ki ji je lastno dajati, ne jemati. Žrtvovati se, ne nalagati žrtve. Odrekati sebi, deliti z drugimi. Iskati blagor bližnjega, ne zmerom misliti nase.

Ta ljubezen ve mnogo povedati o Kristusu: šloveku-Bogu, Bogu-človeku. Dejal je: Novo zapoved vam dam, da se ljubite med seboj. Kakor sem jaz vas ljubil. Ljubil je jo božje, človek ne more tako, če ni Bog z njim. Veliko stvar je zahteval od svojih, ne bi ne bil drznil, če bi ne bil — Bog! Že prvi kristjani bi obupali nad Njegovo zapovedjo, če bi njihova ljubezen ne koreninila v Njem, ki je Bog.

Na vse to nas spominja Dete v jaslicah — ne moremo reči, da smo do Njega neutralni. Ali ga sprejmemo, ali ga zavržemo. Gladko mimo Njega nihče ne more.

VESELE BOŽIČNE IN NOVOLETNE
PRAZNIKE VOŠČIJO
NAROČNIKOM IN BRALCEM

" MISLI "

KLICANJE, TRKANJE, O POLNOČI

DR. MARTIN LUTHER KING je vodja ameriških črncev v boju za človečanske pravice. Je protestantski pastor. Prejel je že tudi Nobelovo nagrado za svoje delo v prid miru na svetu. Letos so ga povabili pridigati v Ženevo na švicarskem, kjer so teologi in drugi znanstveniki raznih krščanskih cerkva zborovali in razpravljali o odnosih med Cerkvijo in družbo na svetu.

Dr. King se ni mogel osebno odzvati, ker so bili tedaj ravno veliki črnski izgredi v Chicagi. Poslal je pridigo na magnetofonskem traku. Izvajali so jo v ženevski katedrali, ki je bila tako natrana, da niso mogli vsi vanjo.

Za predmet pridige si je dr. King izbral znani evangelij, ki ga beremo na prošnje dni: **Kdo izmed vas bo imel prijatelja in bi k njemu prišel opolnoči ter ga prosil: prijatelj, posodi mi tri hlebe kruha . . .**

Na to Jezusovo priliko je dr. King navezal svojo pridigo in med drugim razpletel naslednje misli:

Ta polnoč vlada danes na vseh področjih našega življenja. Polnočna tema je na mednarodnem področju v družbenih odnosih. Neprestana borba za nadoblast. Obe zadnji vojski sta sad te polnočne teme.

Človek se je v tej polnočni negotovosti zatekel k znanosti in jo prosil za pomoč: Posodi mi . . . Znanost mu je res neizmerno veliko dala. Že se je zdelo, da nam bo iz teme naredila svetel dan. Kako je medicinska znanost podaljšala človekovo življenje, kako je odstranila mnogo boleznih! Ko pa je prišla znanost do nekega viška, nam je privedla še temnejšo noč. Z odkritjem atomske energije se je človeštvo zavilo v še večjo temo in strah, saj nam je dala možnost vesoljnega samomora.

Tudi v človekovem notranjem življenju je prava polnočna tema. Povsod nas zasleduje strah. Psihiatrične klinike so prenatrane.

Tudi na moralnem, nravnem področju je zavlada tema. Opolnoči izgubijo barve svojo jasnost in se zabrišejo v sivino. Tako so moralna načela izgubila jasnost. Kar počne večina, to naj bi bilo prav! Podzavestno smo Einsteinovo relativitetno teorijo prenesli tudi na moralno področje. Poleg desetih zapovedi je človek postavil enajsto: Ne daj, da bi te opeharili! Zato ti je vse dovoljeno, kar ti pomaga, da se obdržiš na površju.

Sredi te polnočne teme pa tudi danes slišimo klicanje in trkanje na vrata. Milijoni trkajo na vrata Cerkve: Posodi mi . . . Še vedno slutijo, da

ima Cerkev odgovor na vso to globoko zmedo, ki jih obdaja. Cerkev je še vedno tisti kraj, kamor se zateče utrujen popotnik.

Ostro obsojamo vsako boječnost in strahopetnost. Zahtevamo junaško tveganje od strani Cerkve za rešitev velikih problemov časa. Cerkev ne sme biti nikdar služabnica države, ampak njena vest. Biti mora smerokaz, ne orodje. Če ne bo prišla spet nazaj do preroške gorečnosti, bo postala zgolj socialni klub. Cerkev ima danes nalogo, da ljudem v vseh njihovih socialnih in osebnih stiskah oznanja Jezusa Kristusa, božjega Sina, kot edino upanje . . .

ŠE DRUGO POLNOČNO KLICANJE

"Ko je vse objemal globok molk in je bila noč v svojem teku na pol pota, je prišla tvoja vsemogočna BESEDA, Gospod, iz nebes s kraljevega prestola".

Te besede iz knjige Modrosti v svetem pismu starega zakona obrača Cerkev na rojstvo Deteta v svojih božičnih molitvah.

"IN BESEDA je meso postala", Sin božji se je včlovečil. In je ta BESEDA spregovorila — beseda ne more molčati — in njen govor je pravo resnično polnočno klicanje: Pridite k meni vsi . . .

Prerok Izaija je vnaprej napovedal to prečudno polnočno klicanje v znanih besedah:

"Vstani, razsvetli se, Jeruzalem, zakaj prišla je tvoja svetloba in Gospodova slava je zasijala nad teboj. Kajti, glej: tema krije zemljo in mrak ljudstva, nad teboj pa je vzšel Gospod in njegova slava se bo videla v tebi . . ."

To je polnočno klicanje od druge strani: Bog kliče! To je polnočno trkanje na vrata človeških src:

"Glej, stojim pred vrati in trkam".

In Gospod ne kliče: Posodi mi . . .

Njegova prošnja je: "Daj mi . . . Podari mi svoje srce!"

In vso svojo mogočno BESEDO je Bog izročil Cerkvi. Zato ima protestant dr. Luther King do vsega dna prav, ko pravi: Milijoni trkajo na vrata Cerkve. Še vedno slutijo, da ima Cerkev odgovor na vso to globoko zmedo, ki jih obdaja.

Cerkev **posoja** tebi, da moreš **dati** — podariti Bogu SEBE! Polnočna tema bo postala svetel dan.

Franc Gorše: SLOVENSKE JASLICE

BOŽIČ VZBUJA SPOMINE

Zvonka Horvat, S.A.

Dragi, poglej, kako zvezde žarijo.
Mnogim nocoj spomine budijo,
misli daleč daleč hite.

Tam, kjer zvonovi glasno pojo,
kjer bele snežinke drevesca krase,
tam je naš ljubljeni rojstni kraj,
tam je doma še naš star običaj.

Dragi, veš, skoraj bo polnoči,
zvon vabi, soseska v cerkev hiti,
kjer Detece božje že v jasliah leži.

O, tukaj nam tudi še zvezde žarijo,
srca se naša ob njih veselijo:
Detece božje povsod se rodi,
a nam pa le misel domov tja brzi.

POGOVOR

O UMETNOSTI

Stanislav Rapotec.

DANA BESEDA ME PRIGANJA že nekaj časa, naj nekaj napišem o umetnosti tako, kot jo vidim, razumem, ocenjujem in uživam skozi lastna očala. Obljube nisem mogel izpolniti takoj. Razstave so me druga za drugo priklepale k delu v ateljeju in zahtevale od mene popolno zbranost. Umetnost pisarije, tako sem se tolažil, je pa tako in tako v dobrih rokah in peresih Čmrljev, Metuljev in Johov.

Ta dni sem pa na oddihu. Da se oddolžim obljudi, sem odložil čopič in pograbil pero, na katerem se je med časom nabrala debela rja. Tako debela, da bo najbrž zelo škripalo, ko bom z njim pisal. Člani pravkar nevedene literarne družine, tako slutim, bodo z velikim zadovoljstvom pograbili drobnogleda in poskusili razčleniti vsako mojo besedo, vsak stavek.

Toda lotimo se umetnosti! Čas in prostor za moja modrovanja je seveda omejen. Zato jih bom podal v zelo skrajšani in sproščeni obliki. Izogibal se bom vseh učenih in zapletenih znanstvenih razlag. Poskusil bom prikovati v besede le najbolj potrebno in najbolj osnovno. V taki obliki bo razlaga razumljiva najširšim krogom čitateljev MISLI.

Poglobimo se kar v prvo besedo v naslovu tega sestavka: pogovor, razgovor, govorica.

Zakaj govorimo in pišemo? Zaradi potrebe po občevanju, obveščanju in izražanju.

Kaj nam je v pripomoček pri govorjenju in pisanju? Besede! Pisane in govorjene besede. Besede so torej tiste osnovne enote, celice, ki nam služijo pri gradbi stavkov, sestavkov, spisov, pisem, pesmi, romanov itd. In teh se poslužujemo, kadarkoli imamo kaj povedati, sporočiti in izraziti. Pri gradbi, sestavljanju in urejevanju naših stavkov, sestavkov, govorov, spisov itd. smo seveda vezani na gotova pravila in zakone. Teh smo se učili, se v njih vežbali, jih brusili in izpolnjevali takorekoč vse življenje.

Mati in oče sta bila prva učitelja. Dolga leta v šolskih klopeh so sledila. Predmeti, ki smo jih imenovali slovenščina, slovenska slovnica, zgodovina slovenskega slovstva, slovensko jezikoslovje, so

nas spremljali skozi vsa šolska leta. Branje izbranih slovenskih pisateljev in pesnikov nam je dopolnjevalo učenje navedenih predmetov. Vse to v nameri, da se privadimo in priučimo lepi slovenščini, lepi izgovorjavi, lepemu pisanju in čim lepše zveneči in tekoči govorici.

Toda kaj ima vse to opraviti z umetnostjo, bo vprašal nestrpen čitatelj? Kar pomisli na število bralcev lista MISLI, ki si upajo kljub vsem dolgim letom v šolah, kljub mnogim prebranim knjigam in vsakdanjemu urjenju v govorjenju — napisati kratek sestavek za list in ga prepustiti urednikovemu drobnogledu. Ali pa še huje — čmrljevemu! (Malo nas je tako korajžnih, kot je Metulj!) In koliko nas je, ki si upamo vstati po dobri večerji in v kratkem govoru pozdraviti prijatelje, zbrane za kako obletnico? Ne da nimamo kaj povedati ali napisati, snovi in zgodbe je vedno dovolj pri roki. Kar nas pri takšnih prilikah skrbi, je: kako povezati besede, zgraditi stavek, zložiti članek, pismo, sestaviti govor, da se bo gladko in LEPO bralo, lepo slišalo.

Predmet naših skrbi so torej neke kakovosti, neke posebne vrednote, ki so odgovorne za LEPOTO, ki jo moramo občutiti, ko beremo pismo, pripoved, kratek članek — ali poslušamo prijatelja po večerji, pa prav tako govornika na političnem shodu. Dobrega pridigarja v cerkvi poslušamo z zadovoljstvom in ne mislimo na čas. Če nam pa kdo na prižnici stoka, je vsaka minuta uro dolga.

Pridigar v cerkvi, politik na shodu, prodajalec na sejmu, pisec ljubezenskega pisma ali članek v MISLIH, ki bi rad kaj važnega povedal, ima več upanja na uspeh, ako ume svoje misli podati v oblikah, ki nam bodo, kakor pravimo, zveneče LEPO. Kdor zmore take podvige v pismu ali govoru, ima močno orožje v svojih rokah in vzbuja našo pozornost ter spoštovanje.

Dobro! — bo med čitatelji kdo vzkliknil — kaj nismo vsi hodili v šole, kaj nismo vsi imeli več ali manj iste prilike, da se naučimo dobre slovenščine v govoru in pisavi? Prav v tem grmu tiči zajec! Dobro šolanje gotovo mnogo pomaga. Študij Breznikovega ali kateregakoli slovenskega pravopisa bo gotovo zelo koristen. Prebiranje dobrih književnih del mogoče še bolj. In vendarle: vsi ti naporji najčesteje rodijo le najskromnejšo stopnjo poprečnosti. Za dosego nadpoprečnosti bo pa najbrž treba kaj več. Nekaj, kar se največkrat skriva v besedah: nadarjenost, prirojen čut, talent . . .

Dar, obogaten z znanjem in izkustvi ter nošen na krilih dovolj močne želje po izražanju, bo najbrž zadostno plodna podlaga umetniškemu delovanju. Dar je torej važen! Ali dar brez trdne želje

(in tudi volje!) po izrazitvi je majhne koristi. Še tako trdna želja po izrazitvi brez daru je pa še manj vredna.

Šolanje in z njim pridobljeno znanje in izkustvo, kakor smo že rekli, pomaga, ni pa osnovno važno. V zvezi z darom in dovolj močno voljo po izrazitvi pa tvori trdno podlago pri človekovih umetniških naporih.

Kaže torej, da izbira pravih besed, pokoritev pravilom pravopisja in zakonom oblikovanja ter dobra zgradba niso vedno dovoljno jamstvo, da bo naše delo (spis, članek, pismo, pripoved, roman, govor) umetniško. Za doseg tega je potreben neki dodatek.

Dodatek? Kakšen dodatek? Tu smo naleteli na prve resne težave. Kako opisati in razložiti ta dodatek? Saj modroslovci že od časov Platona in Aristotela tuhtajo in tuhtajo in še vedno niso uspeli priti do dna problemu, ki smo ga imenovali dodatek. So to neke estetične vrednote in kakovosti, ki jih je mnogo lažje OBCUTITI in SLUTITI, kot pa opisovati in razlagati. To so vrednote, ki so vzrok silnemu notranjemu zadovoljstvu, ko čitamo Jurčiča, Cankarja, Tavčarja, Finžgarja, da omenim samo nekoliko primerov iz naše književnosti. To so kakovosti, ki nam privabljajo solze

v oči, ko prebiramo Gregorčiča, in nas navdušujejo, ko smo pri Prešernu.

Od stopnje teh estetičnih vrednot in kakovosti seveda odvisi, kako MOČNO in kako LEPO in ZADOVOLJIVO je to ali ono umetniško delo — bilo da je to kratko pismo, članek ali spis, dolga pripoved, govor, slika, kip, pesem, glasbena skladba, palača, vaška cerkev itn. Kdorkoli ume ustvariti tako delo, je umetnik, mojster — in po področju, na katerem deluje, ga še posebej označujemo kot pisatelja, glasbenika, arhitekta, kiparja, igralca itn.

Po MOČI in LEPOTI, ki seva iz del tega ali onega umetnika, jih seveda delimo v skromne, poprečne, nadpoprečne, močne, mojstre, velemojstre. O slikarju Jakopiču pravimo, da je mojster slovenskega impresionizma, Jurčič mojster slovenskega pripovedništva. O Prešernu pravimo, da je spel bisere slovenskega pesništva. Shakespeare nam je velikan angleške in svetovne književnosti, Goethe nemške, Picasso sodobne slikarske umetnosti in o Bethovenu pravimo, da je velemojster klasične glasbe.

Tako! Priplezali smo do vrha, do mojstrov — umetnikov in velikanov. Oddahnimo se! V nadaljevanju pogovora se bomo držali nižjih višin.

KOROŠKI GLAS O VELEHRADU NA ČEŠKEM

KOROŠKI ŽUPNIK VINKO ZALETEL je nedavno prepotoval Češko. V celovškem NAŠEM TEDNIKU objavlja svoje dogodivščine in opazovanja. Potrjuje že znano dejstvo, da je Češka (zlasti če odštejemo Slovaško in Moravsko) najbolj protiverska od vseh komunističnih držav v Evropi. Vendar pa ve povedati o župniku, ki ima v svoji cerkvi vsak dan do 200 obhajil, na prve petke pa 400. Je pa to velika velika izjema — že zato, ker duhovnikov tako manjka. Saj ima Češka le eno semenišče in sicer v Ljutomerih. Letos se je prijavilo zanj 70 dijakov, sprejeti so jih pa smeli le 17 . . .

Posebej piše g. Vinko o Velehradu:

“Najbolj me je bolelo srce v Velehradu. Tam, kjer je bil sedež škofije sv. Metoda in kjer je pokopan, kjer je prekrasna cerkev in semenišče, kjer je Stojanov dom za duhovne vaje in tečaje (Stojan je bil svetniški škof v Olomucu in je zelo posepeševal ciril-metodijsko idejo za zedinjenje in je storil velikansko delo), kjer sem bil kot bogoslovec na ciril-metodijskem kongresu in tam govo-

ril kot zastopnik ljubljanskih bogoslovcev, kjer je bilo včasih toliko romarjev in tako razvito življenje . . .

. . . je danes žalostno kot na pokopališču. Ni romarjev, cerkev z vsemi izkopeninami in ostanki stare romanske bazilike je nekak muzej, kamor prihajajo starinoslovci in turisti ogledovat. Župnišče, Stojanov dom in vse drugo je podržavljeno, deloma bolnišnica deloma hiralnica za stare ljudi. Še pri bolnikih in starčkih sem videl neko otopenost in osamelost, saj je za njihovo telo oskrbljeno, ne pa za dušo za srce, za notranjo toploto in veselje. Tisti, ki bi jim dali to, so odstranjeni . . .

Premišljudem: Velehrad, slovansko srce, nekoč središče velikomoravske države in Metodovega misijonstva, pred vojsko središče ciril-metodijske misli in dela za zedinjenje — Velehrad danes!

Morda mi bo kdo očital, da Češko prikazujem le negativno. Gotovo nikjer ni vse samo slabo, toda v verskem oziru je na žalost tako — in ker mi je Češka tako pri srcu, zares želim, da bi kmalu mogel kaj lepšega napisati.

Božič tipka

★ **NAŠE LETOŠNJE ROMANJE IN OBISK POKOPALIŠČA** na prvo nedeljo v novembru je zopet lepo uspelo. Imeli smo dobro vreme in veliko rojakov se je zbralo na grobovih. Zahvaljujem se vsem narodnim nošam, da so prišle v tako lepem številu. Res bi bilo škoda, da bi se vsaj ta dan ne pokazale. — Na pokopališču smo nabrali \$48 - 43 za obnovo ukradenega kipa "Slovenke". Vsem darovavcem iskren Bog plačaj! Bog daj, da bi se drugo leto že lahko zbrali pred obnovljenim spomenikom.

Ljudstva se je nabralo v Sunbury letos več kakor navadno. Računajo, da 35.000. Slovenci smo bili v procesiji lepo zastopani. Pestrost naših narodnih noš je zopet pritegnila številne fotografe. Naša skupina je bila posneta tudi na filmski trak, ki so ga kazali na televiziji teden kasneje.

★ Zdaj pa je na vrsti božič. . . Kako hitro mine leto! Seveda upamo na lepo vreme, da se bomo zopet zbrali k polnočnici pri naši lurški votlini na prostem. Spomnil bi vas rad, da vzemimo božič res kot verski praznik in čas duhovne obnove, ne zgolj kot počitnice in čas, ko je na mizi več pijače in jedače. Sveti večer naj bi vsaka družina preživela doma v prijetnem domačem vzdušju ob jaslicah. Fantje, raztreseni po Melbournu, pa so zopet vabljeni v Baragov dom na naš božični večer.

Celotni božični spored bo objavljen na koncu tipkarije.

★ Poročili so se sledeči pari: Dne 5. novembra sta si pred Marijo Pomagaj v Kew obljubila večno zvestobo Emil Zajc in Julijana Jesenko. Ženin je bil rojen v Ljubljani, nevesta pa na Žirovskem vrhu (župnija Sv. Trije Kralji). — Dne 19. novembra sta si v cerkvi Srca Jezusovega v St. Albansu podala roke Anton Kolman in Olga Julija Pisulak. Ženinov rojstni kraj je Turnišče, nevesta pa je ukrajinsko-poljskega rodu ter rojena v Ludwigsburgu v Nemčiji. — Isti dan sta se v cerkvi Srca Jezusovega v Hindmarshu, Adelaide, po-

ročila Edvard Bordon in Marija Kosynskyj. Ženinov rojstni kraj so Turki (župnija Sv. Anton pri Kopru), nevesta pa je poljskega rodu in rojena v Nemčiji. — Dne 3. decembra sta se v cerkvi Brezmadežne v Hawthornu poročila Ignac Blatnik in Marija Monika Djordevic. Ženin je bivši fant Baragovega doma, rojen v Budganji vasi in krščen v Žužemberku, nevesta pa je bila rojena v Apenzell, Švica.

Vsem novoporočenim parom naše iskrene čestitke!

★ Kaj pa krsti? Takole so se vrstili zadnji mesec: Dne 5. novembra je bila pri Mariji Pomagaj v Kew krščena Marija Brigita, hčerka Franja Cara in Gjurgje r. Kranjčec, South Yarra. Isti dan je bil v Fawknerju krščen Anton, sinko Ivana Štibilja in Hilde Elizabete r. Spreitzer. — Dne 19. novembra smo v St. Albansu krstili Suzano, hčerko Štefana Merzela in Majde r. Korošec. — Dne 20. novembra so bili pri nas v Kew trije krsti: Ludvik Gregor bodo klicali sinka Ludvika Vravnika in Jožefine r. Zmuk, East Oakleigh, Peter je sinko Vlada Mazalina in Jelke r. Sankovič, West Brunswick, Fabian pa je novi član družine Adama Klančiča in Ane Marije r. Vouk, Burwood. — V Adelaidi je bil slovenski krst dne 27. novembra v cerkvi Kristusa Kralja, Lockleys: iz Torrensville so prinesli Franca Danila, sinka Danila Dodiča in Angele r. Kajnih.

Vsem družinam z novimi člani iskrene čestitke. Malčkom pa daj Bog zdravje in dolgo življenje!

★ Delo pri cerkvi se je od zadnjega poročila bolj malo premaknilo. Enkrat so delali zidarji in pa del sten v dvorani je bil očiščen s solno kislino. Zahvaljujem se g. Cvetku in g. Zorku, ki sta prevzela to delo čiščenja sten, pomagal pa jima je Ivan Nadvesnik. — Ostalih prošenj po delavcih, zidarjih, tesarjih in mizarjih ne bom ponavljal. Teško mi je spet in spet ponavljati isti klic, odziva pa domala nobenega. Čudno zaspani smo po-

stali, a lepi dnevi gredo mimo nas . . . Pa ravno zdaj, ko je zgradba prišla tako daleč, da bi lahko delale tri ali štiri skupine naenkrat. Obljub dosti, a zgolj obljube cerkve ne bodo končale.

Darov se je do danes nabralo za vsoto \$18,940-24. Iskren Bog plačaj vsem novim darovavcem. Tudi nekateri, ki so že spočetka darovali, se znova oglašajo z darom. Vesel sem jih, saj s tem kažejo, da zasledujejo naše delo. Vse drugače razumejo patrove skrbi nego tisti, ki pravijo: Nabirka je že preseгла številko, katero je pater omenil ob začetku akcije, zato rej mu našega daru ni treba . . . Res duhovit izgovor! Samo na to pozabijo, da je bilo to pred tremi leti, da je bila številka približna in da je v treh letih cena gradbenega materiala kar občutno poskočila. Čim manj se bomo potrudili z delom, tem več bo tudi stroškov pri nakupovanju, saj se cene še dvigajo.

★ Ker mora slediti še božični spored, bom z novicami kar končal. Bom pa v prihodnji številki napisal kaj več in — vsaj upajmo — kaj veselega. Vsem skupaj želim obilico božičnih milosti ter veliko uspehov v novem letu.

BOŽIČNI SPORED:

MELBOURNE: Prilika za božično spoved že na nedeljo dne 18. decembra pri maši ob osmih zjutraj v Kew in pa pri popoldanski maši ob petih v hrvaški cerkvi v Clifton Hillu.

Za božično vigilijo (sobota 24. decembra) prilika za sv. spoved kadarkoli čez dan pri Mariji Pomagaj v Kew, istotam zvečer od devetih do polnoči. Opolnoči procesija z Jezuškom, blagoslov jaslic, nato polnočnica pri lurški votlini za Baragovim domom v Kew. Po polnočnici še ena sv. maša, nato spovedovanje.

Na Novo leto (nedelja 1. januarja) sv. maša popoldne ob petih pri lurški votlini na prostem. (V slučaju slabega vremena ob isti uri v hrvaški cerkvi v Clifton Hillu). Prilika za sv. spoved.

Na praznik sv. treh kraljev (petek 6. januarja) zvečer ob pol osmih pete litnije z blagoslovom pri Mariji Pomagaj v Kew.

ST. ALBANS: Božično spovedovanje v četrtek 22. decembra ob 7:30 zvečer v cerkvi Srca Jezusovega.

NORTH ALTONA: Spovedovanje v sredo 21. decembra ob sedmih zvečer v cerkvi sv. Leona Velikega.

GEELONG: Prilika za božično spoved v petek 23. decembra ob sedmih zvečer v cerkvi sv. Družine, Bell Park.

BALLARAT: Slovensko spovedovanje v torek 20. decembra ob sedmih zvečer v stolnici sv. Patrika.

MORWELL, Gippsland: Prilika za sv. spoved v ponedeljek 19. decembra zvečer ob sedmih v cerkvi Srca Jezusovega.

ADELAIDE: Slovenska božična maša v nedeljo dne 25. decembra ob štirih popoldne v cerkvi Srca Jezusovega, Port Road, Hindmarsh. Od dveh dalje in po maši prilika za božično sv. spoved.

MNOGO BOŽIČNIH MILOSTI

želijo vsem rojakom v Avstraliji

slovenske sestre v Melbournu

Taka je zdaj slov. cerkev v Kew

Dr. Rudolf Čuješ, Antigoniš

Spoštovani p. urednik: — Pred kratkim sem prejel septembrsko številko MISLI, kjer Vi objavljate svoje pripombe k članku Marije N. Naslov Vašega članka je: DAVEK — DOBRODELNOSTI SODOBNA OBLIKA?

Na žalost ne morem odgovoriti podrobno na celotni članek, ker bi bila za to potrebna cela razprava. Za danes samo nekaj kratkih ugotovitev.

Možno je, da je Marija N. pobrala podčrtani stavek v kakem mojem članku. Če me spomin ne vara, sem pred leti porabljal podobne stavke, ko sem pisal o debati, ki se je vnela ob vprašanju: ali je zamolčanje dohodkov pri poročanju na davkarijo, dohodkov, ki so podlaga za odmero dohodninskega davka, greh — ali pa samo prekršek take narave, kot parkiranje na prepovedanem kraju. Če te policaj ujame, moraš plačati globo, če te ne, tudi prav. V tem primeri nimaš greha. Ali tudi pri odtrgovanju davka ni greha?

Pri tej debati so mnogi poudarjali, da sodobna država uporablja velik del davkov za dobrodelne namene in je vestno plačevanje davkov tudi delno izpolnjevanje dolžnosti, ki jih nalaga krščanska ljubezen do bližnjega. Pa naj navedem samo pismo Pija XII francoskemu socialnemu tednu v juliju 1954, v katerem je obsodil potvorbe pri plačevanju davkov.

Sicer je res, da se je možno še pripraviti o tem, kaj je prav za prav skrbstvena država — torej o točni definiciji — toda res je tudi, da je danes skrbstvena država ne samo zgodovinsko dejstvo, marveč priznana kot upravičena tudi v družbenem nauku katoliške Cerkve. Sklicevati se na dr. Ahčina ne pomaga veliko, ker je papež Janez XXIII po izidu Ahčinovih knjig izdal dve okrožnici, koncilski škofje pa konstitucijo: Cerkev v sodobnem svetu.

V industrijsko razvitih državah ni več vprašanje zadostne proizvodnje, marveč pravična porazdelitev. Ker dosedanji sestavi mezd in plač, rent in dividend, povzročajo večanje propada med premožnimi in nemaniči, dosega družba s pomočjo progresivnega davka vsaj nekaj izravnanja preko tako imenovanih prenosov (Transfer Payments) iz splošnih davčnih sredstev.

Za nameček še nekaj kratkih citatov iz izjav katoliških sociologov. (Naš dopisnik točno navaja imena, knjige in strani, pa naj bo tu izpuščeno, le

izjave same naj bodo navedene — ur.)

“Celotna gospodarska in socialna politika, v kolikor zadeva državo (torej ne samo to, kar imenujemo “občo blaginjo”) je del državne brige v socialnem skrbstvu”.

“Z ozirom na Združene države pomeni to, da moramo najti v socialnem nauku Cerkve opravičitev ne samo za skrbstveno zakonodajo, kot je Zakon o socialni oskrbi (Social Security Act) ali za statutorne zakone kot je zakon o meddržavnem prometu, zakon o zamenjavi vrednostnih papirjev ali zakon o nepotvarjanju hrane in drog, ki vsi omejujejo zasebno podjetnost. Pomeni tudi, da moramo najti dovoljno opravičilo za pionirski zakon o zaposljevanju iz leta 1946, ki daje pravice federalni vladi: zasledovati politiko, ki bo pospeševala “največje zaposlitev, proizvodnjo in kupno moč”.

“Papež Janez XXIII je poudaril dejstvo, da mora biti družbeni napredek istočasen z gospodarskim napredkom. Obdavčevanje in programi socialnega skrbstva morajo pomagati pri zagotovitvi tega ravnotežja.”

ENA BOŽIČNIH

Rajske strune, zadonite,
od nebes odmevajte!
Zbori angelski, hitite
na zemljo in pevajte
Slava bodi na višavah,
slava Bogu naj doni,
mir ljudem pa po nižavah
naj nocojšnja noč rosí!

Čuli sladko melodijo
so pastirci tisto noč;
našli Dete in Marijo
in ljubezni božje moč.
Pokleknili vdano, verno
in molili Jezuščka,
zrli v duhu neizmerno
slavo Sina večnega.

Blaga se skrivnost obhaja,
božji Sin se v njej rodi;
v dušah vernih se poraja
Dete blažene noči.
Sreča neizmerna dana
rodu je človeškemu:
se pripravlja sladka mana
srcu Bogu zvestemu.

KAJ VEMO O TEM PTIČKU?

Mira Mar

ČE POŠLJETE ZRAČNO PISMO V KUVERTI v Združene Države Amerike ali v Kanado, boste pritisnili na pismo znamko za 20 centov. Še nekaj takih krajev je, ki ne zahtevajo bolj drage znamke, pa mislim, da tam nimate znancev in tudi ne pišete tja. Ostanimo torej pri imenovanih dveh deželah in si oglejmo znamko za 20 centov.

Predstavlja nam prav lepega avstralskega ptička. Napis pravi, da mu je ime Golden Whistler. Kako bi se to reklo po slovensko? Zdi se mi, da bi mu morali reči "zlati žvižgovec". Ne poznam dovolj slovenskih ptičev, da bi mu našla med njimi bližjo žlahto in morda tudi ime.

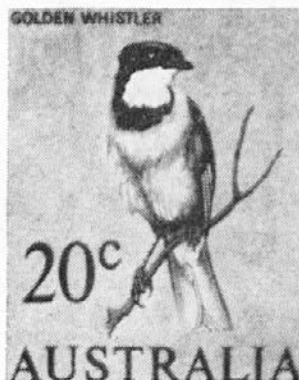
Glede tega "zlatega žvižgovca" omenjajo poznavalci ptičjega sveta, da je nekaka izjema med ptiči. Zato, ker je tako lepo pisan in obenem zelo dober pevec, oziroma "žvižgovec". Po navadi, pravijo, to dvoje pri ptičih ne gre skupaj. Imamo v naravi zelo lepo pisane ptiče, vzemimo si za primer papige, za kako pošteno petje pa niso ustvarjeni. To bi se lahko tudi reklo o drobnih stržkih ali kraljičkih.

Ptiči, ki so dobri pevci, imajo v barvah svojega perja le malo pokazati. Slovenski škrjančki in kosi so komaj kaj "pisani". (Zato mislim, da bi sydneyski ŠKRJANČKI ne smeli nastopati v narodnih nošah, v njih bi jih pravi škrjančki ne prepoznali...) Tudi drugod po svetu, tako berem, je med ptiči tako. Dobri pevci so slabo oblečeni, nepevci pa včasih odlično.

Naš "žvižgovec" je torej izjema: odlično je oblečen, pa tudi dober pevec je.

Kako je oblečen? Najhitreje pade v oči njegova živo rumena barva na prsih in trebuhu. Preden rečemo, da je zlata, moramo seveda imeti nekoliko domišljije. Gotovo so imeli živo domišljijo tisti, ki so temu žvižgovcu prisodili priimek "zlati". Je pa le res, da obsejan od sonca ta ptič napravi vtis, da je bil posebej pozlačen. Njegovega trebuha sicer v prosti naravi ne vidimo lahko tako seela kot na znamki (seveda slika v MISLIH barve sploh nima), pač pa njegove prsi. Če pada nanje sončni žarek, se res kar iskre.

Vrat ima naš žvižgovec bel, glavo črno, nadaljnja črnina, ozek trak, pa loči belino pod vratom od rumenine na prsih. Po hrbtu in naprej dol vse do konca repa prevladuje olivno-zelena barva. Resnično je to lep ptič, prav vreden, da ga naše znamke pokažejo še v drugih deželah. Ampak vse to velja samo o samcu. Uboga samica pa ni ne

"zlata" in ne "žvižgovka". V prav pohlevni sivo-rjavkasti "halji" mora molče poslušati "moževo" petje ali žvižganje, pa skrbeti za zarod. To je menda vsa njena življenjska naloga. Ne bila bi jaz ženska, če bi se mi ta drugače kar ljubka stvarca ne smilila! Gotovo bi se rada lepo nališpala in zapela z možem duet, kot napravijo dostikrat človeški pari. Žal, med ptiči ni mogoče govoriti o ženski enakopravnosti... Le zakaj je narava napram pticam tako skopa?

Da ne pozabimo ob tem "usmiljenju" našega pevca! Zadržuje se najrajši v gozdnem svetu na pobočjih avstralskih hribov. Hrani se z različnimi žuželkami, ki jih kaj spretno lovi. Oglašča se z močnim in ne vedno enakim žvižganjem, ki odmeva iz hriba v hrib in polni dolino med njima. Posreči se mu, da zažvižga kar čedno melodijo. Včasih se približa človeškim bivališčem, vendar mora biti že precej velik vrt, boljše park, da ga privabi v bližino naseljenih krajev in okrajev. Je pa koristen povsod, ker uničuje žuželke in je zlasti volk na gose.

Gnezditja žvižgovec in soproga dokaj umetno. Iz drobnih koreninic spletata topel domček za mladiče v vejah gozdnih dreves in sicer navadno precej pri tleh. Samica zleže le po dva ali tri jajca nekakšne peščeno-sive barve z dodanimi živo rjavimi pikami.

Tako sem brala o našem žvižgovcu in tudi ogledat sem si ga šla.

DRAGIM ROJAKOM ŠIROM PO AVSTRALIJI
BLAGOSLOVLJEN BOŽIČ IN SREČNO
NOVO LETO

Vaši duhovniki.

Izpod Triglava

TRŽAŠKA REVILJA "MOST" piše: V Trstu imamo tri slovenske revije, ki vse resno obravnavajo naša splošna socialna vprašanja in prav gotovo je naša (narodnostna) manjšina glavna skrb njihovih piscev. Obstoj treh resnih revij je tedaj zadostno jamstvo, da se vsi zamejski problemi obravnavajo na resen način, ki naj bi rastel od časopisno-priložnostnega obravnavanja v organsko proučevanje naše stvarnosti. — Omenjene tri revije so: Mladika, Most in Zaliv.

V DRAZGOŠAH na Gorenjskem je dne 16. oktobra nadškof Pogačnik posvetil novo cerkev sv. Lucije. Prejšnja, ki je bila zidana v baročnem slogu, je bila z vasjo vred uničena leta 1942, ko so nacisti vas Dražgoše požgali in ljudi odvedli. Po dolgem času so mogli postaviti novo cerkev.

NA VRHU MATAJURJA v Beneški Sloveniji so že pred prvo svetovno vojno Slovenci postavili zaobljubljeno kapelo s slovenskimi napisi. Kapelo je razdrila prva svetovna vojna, druga je uničila tudi temelje. Domačini so postavili novo kapelo in jo posvetili "Kristusu Odrešeniku sveta". Tako je Matajur spet postal nekaka božjepotna točka. Letos v septembru so neki divjaki kapelo hudo poškodovali. Razbiti so okna na lopi, ki vodi v svetišče, in napravili še drugačno škodo. Naše rojake boli, da oblasti niso "mogle najti" zlikovcev, pa se očitno tudi niso kaj prida potrudile.

DR. JOZE ŽABKAR, papežev zastopnik pri UNESCO, se ne bo selil v New York, kot smo zadnjič pomotoma omenili, ampak v Pariz. UNESCO (odbor za vzgojo, znanost in kulturo) ima namreč svoj sedež v Parizu. Prvi papežev zastopnik, takoj po ustanovitvi, je bil pri UNESCO pokojni papež Janez XXIII. Takrat je bil namreč nuncij v Parizu. Prelat Žabkar je postal naslednik moža nemajhnega imena.

PISMO IZ DOMOVINE pravi: Pred leti me je silno bolelo vprašanje slovenskih mej: kje so naše meje? Ko sem se ponoči zbudil, nisem mogel več zaspati — skrbela me je Koroška. Omenil sem to rajnemu Finžgarju nekaj mesecev pred njegovo smrtjo. Zbolelo me je, ko je dejal: Korošce bomo morali kar črtati. To iz ust moža, kot je bil Finž-

gar! Danes imamo vse hujši problem kot so naše narodnostne meje. Saj narod umira? Družine so hipermoderne, razjeda jih rak — bela kuga. Pri vsej svoji revščini skušamo živeti moderno. Kaj pomaga veliko drevo, če je pa znotraj votlo. Nekdaj je slovenska lipa bujno cvetela in dišala daleč naokoli, danes se suši. Največje naše nekdanje bogastvo, kopica otrok, se ne more vrniti na naše podeželje. Najbolj zdrave sile naroda so izvelikli s kmetov v fabrike, zdaj jih tirajo kot hlapce nazaj, ljudje pa rajši odhajajo s prepustnico ali brez nje v nemške, švedske, švicarske in druge fabrike . . .

PREKO LJUBELJA nad Trzičem je v letošnjem avgustu prišlo v Slovenijo blizu pol milijona turistov z avtomobili. Skoraj polovico več kot prejšnje leto. Pa to je samo en mesec! Menjalnica na meji z Avstrijo je imela nad tisoč milijonov starih dinarjev denarnega prometa. Turizem narasča, odkar so ukinjene vize med obema državama.

V KROMBERKU NA GORIŠKEM so 9. oktobra odkrili spominsko ploščo skladatelju Vinku Vodopivcu. Kronberk je kraj, kjer je slovit kompozist uglasbil največ svojih velikih del. Bil je kromberški župnik 45 let. Slavnosti se je udeležilo več tisoč ljudi. Na plošči je napis: Tu je snoval — in note tkal — ljudski skladatelj — župnik — VINKO VODOPIVEC.

"PAVLIHA" V LJUBLJANI je zapisal tudi to: No, Mihec, zdaj greš prvič v šolo. Pridno se uči, da boš naredil osemletko. Potem boš šel v gimnazijo, potem na univerzo, potem boš šel pa na Švedsko krožnike pomivat.

V BREZDNU "VRTAČA" pri Blokah na Notranjskem so našli Marijin kip, ki je nekdanj stal v kapelici ali "znamenju" na bloškem polju. Pred 18 leti so neznaki kip ukradli, kapelica je potem razpadla. Najdeni kip, ki je trpel nekaj poškodb šele zdaj, ko so ga vlekli iz brezdnja, so postavili za zdaj v cerkev.

CELOVŠKA SLOVENSKA GIMNAZIJA ima letos blizu 400 dijakov. Od teh stanuje v Mohorjevih dijaških domovih 220 fantov in deklet.

LJUBLJANSKO "DELO" je pred meseci napisalo tudi to: Življenje marsikatere družine je danes delno ali sploh odtrgano od knjige . . . Brez čuta za knjigo, ki ga moramo vzgojiti v vsakem posamezniku, ne moremo doseči nobene globalne ne materialne ne duhovne preobrazbe.

LIPICI PRI SEŽANI in njenim "lipičancem" se obeta nadaljnji obstoj. Uvedli so šolo jahanja in vsa naprava kobilarne je privlačna turistom. Upajo, da bo lahko Lipica tekmovala z dunajsko jahalno šolo, ki goji potomce lipičancev v kraju Pi-ber pri Gradcu na Štajerskem.

V **KAMNIKU** so restavrirali Mali grad, da ima enako podobo kot v Valvazorjevih časih. Ponoči je razsvetljen s posebnim reflektorjem, da se vidi daleč naokoli.

BREZ KRIVDE KRIVI

Iz časopisa v domovini 1966

Kako bi financirali prosveto?
Naj občina jo s proračunom hrani,
ali s prispevki sami državljani,
sprašujemo se že iz leta v leto.

Če je s kulturo, s šolstvom kot zakleto,
naj torej ju vzdržujejo občani!
Da bo le bolje, kakor letos, lani
ter brez strahu, da dano bo — in vzeto.

Če pa zato ne bo bolj polna skleda
in so obeti prazna le beseda,
obhaja taka misel prosvetarja:

kdo bo spet kriv, če z znanjem bo narobe,
če vzgoja bo mladine šla po gobe?
Tisti že ne, ki spet ni dal denarja.
Špik

PREDEN JE BILO ODLOČENO, kod bodo tekle slovenske reke, so imele tri od njih sestrsko posvetovanje. Vse tri so želele teči po lepi Rožni dolini na Koroškem. Pa za vse tri ondi ni bilo prostora. Nobena ni hotela popustiti. Od samega pregovarjanja so postale zaspane. Tedaj je eni prišlo na misel: Pojdimo spat, trudne smo. Katera od nas se bo prva zbudila, tista naj steče po Rožni dolini. V polspanju sta ji obe prikimali.

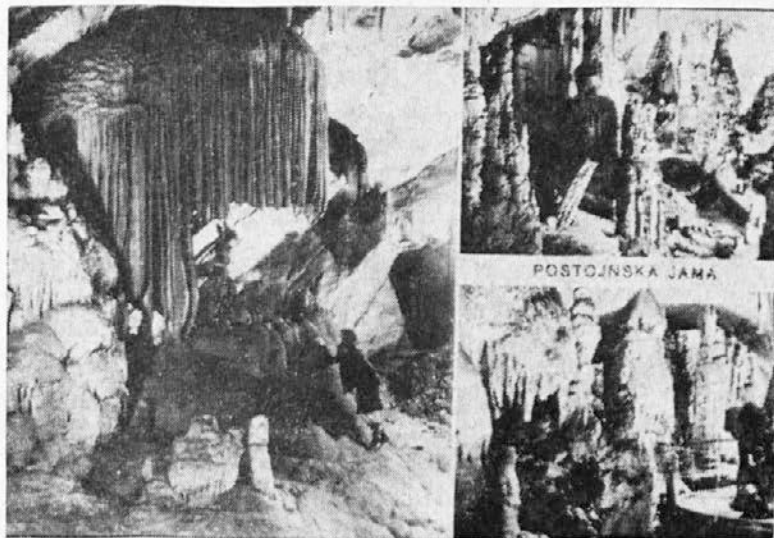
Preden je posijalo sonce, se je zbudila Drava. Pomencala si je oči in čisto tiho stekla v Rožno dolino. Ostala je tam vse do danes.

Za njo se je prebudila Sava. Opazila je, da Drave ni več, močno je rašumela in se spustila za njo. Ujeti je nikakor ni mogla. Obstala je na Gorenjskem in si naredila tok od Triglava do onkraj Sotle.

Tretja se je prebudila Soča, ki je dolgo spala, kakor je bistra. Zjezilo jo je, da da onih dveh ni bilo nikjer. Še huje kot prej Sava je zašumela in se spustila v skok za ubeglima sestrama.

Zaman se trudiš, bistra hči planin! Dohitela ne boš ne ene ne druge. Le nič ne maraj, ozka dolina Trente je zate kakor nalašč, saj si pokazala, brž ko si se zbudila, kako čvrsto znaš zašumeti. Ni lepa samo Rožna dolina koroška, ni krasna le savska Gorenjska, znamenita je še posebno Primorska, ki si ji ti, Soča, postala simbol.

Soča, Drava, Sava — vsem trem slovenski pozdrav!

O postojnski jami piše Walter Pahor v Kotičku, sliko je pa poslal z božičnimi voščili L. Mozetič

"MI NE GOVORIMO"

Marija N., Melbourne.

TO NI ČRTICA. ZGODILO SE JE ZARES. Samo imena in nekatere druge okoliščine so izmišljene.

V ulici Nestor Rd. sta živeli dve sorodni družini samo kakih pet hiš narazen. Moža sta si bila brata: Gašper in Boltežar. Prvega žena je bila Sara, drugega Dora. Sprva sta si bili družini zelo na roke, živeli sta v velikem prijateljstvu. Potem sta se ženski hudo sprli in namesto prijateljstva se je začela velika sovražnost. Bila je med ženskama, pa tudi moža, čeprav brata, sta morala to upoštevati, vsaj na videz. Če sta se kje dobila na samem, sta bila še vedno čisto bratska, z enim očesom sta pa zmerom pogledovala okoli, če ni morda katera od žen blizu.

Če je kdo vprašal pri Gašperjevih, kako se imajo Boltežarjevi, je dobil kratek odgovor — seveda ga je dala žena: O, mi ne govorimo . . . In če je vprašal pri Boltežarjih za Gašperje, je bil spet isti odgovor: O, mi ne govorimo . . .

Obe družini sta bili naročeni na tednik NAŠA VEZ. V obeh hišah so ga radi brali. Prišel je vedno na določen dan v tednu. Ker sta bili ženski čez dan doma — ena ni delala zunaj, druga samo zvečer — sta najprej oni prebrali NAŠO VEZ. Ko sta pa moža prišla zvečer domov, sta takoj segla po listu.

Neki tak dan se je zgodilo, da je pismonoša zamenjal list tako, da je Gašperjevega porinil v nabiralnik pri Boltežarjevih, Boltežarjevega pa pri Gašperjevih. Obe ženi sta hitro po odhodu pis-

monoše skočili k nabiralniku in si vzeli došlo pošto.

Gašperjeva je takoj zapazila pomoto. Malo da ji ni list padel iz rok. Globoko je zasopla, sovražnost je vzklopela. Kako je mogel pismonoša to napraviti, saj že dolgo ve, da ne govorimo . . . Nekaj ji je reklo, da je gotovo oddal njihov list Boltežarjevim — ali je ženska tam zapazila pomoto? Saj končno je čisto vseeno, oba lista sta si popolnoma enaka, nobeden nič ne izgubi. To je že res, vendar . . . "Jaz ne bom brala lista, ki je naslovljen na one . . . to pa ne!"

Prečrtala je naslov in zraven z velikimi črkami zapisala: RETOUR! Napravila se je, šla v mesto do poštnega urada in vrgla list v nabiralnik.

Boltežarjeva je že pretrgala ovoj na listu in še pogledala ni naslova. Že je razgrnila NAŠO VEZ in se pripravljala k branju. Sama ni vedela, kako je prišlo, da je le pogledala naslov, preden je ovojni papir zmečkala. Zapeklo jo je, da si je morala pomencati oči. Kako je mogel pismonoša napraviti tako nerodnost? Ali je pozabil, da ne govorimo, pa ni bil dovolj pazljiv . . .

Poiskala je lepljiv papir, lepo zavila list nazaj in ga zalepila. Prečrtala je naslov in zraven napisala: NAZAJ! Popoldne je poklicala sosedovega fanta, ki je šel v mesto, in mu naročila, naj vrže na pošti stvar v nabiralnik. Naj bo list še tako zanimiv, ne, dokler ne pride prava številka, tiste, ki je namenjena onim, ona ne bo brala. Pa tudi mož ne. Tako se njihova hiša ne bo poniževala . . .

Zvečer sta prišla domov moža, Gašper in Boltežar. Iskala sta NAŠO VEZ. Ni je bilo. Sara je rekla: Prav čudno je, da list ni prišel, bo pa jutri, nekaj se je moralo zgoditi. Gašper je bil razočaran, pa potrpežljiv, kot je bil, je zmignil z rame in molčal.

SLOVENSKO DRUŠTVO V MELBOURNU

želi

VSEM SLOVENCEM ŠIROM AVSTRALIJE

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE

IN

ZDRAVJA IN SREČE POLNO

NOVO LETO 1967

ODBOR

List pa ni prišel drugi dan, tudi drugi teden ne, sploh ni več prihajal. Ženskama je bilo nerodno, sta mislila, da bodo na pošti sami od sebe iznašli, kaj je narobe, pa bodo list ponovno poslali, vsakega na pravi naslov. Govorili sta vsaka posebej s pismonošo, on je pa samo debelo gledal in zmigaval z rameni. Če mi ne dajo, ne morem prinesiti, je še dostavil in šel.

Gašper in Boltežar sta bila neučakana. Plačano imamo, sta bila oba nejevoljna, le zakaj so nam list ustavili? Pisala sta na upravo in se pritožila. Od tam so obema pisali, da je pošta list vrnila na upravo in je stalo na ovojnicah: NAZAJ. Obenem so jima poslali novo številko in vse zamujene.

Gašper se ni mogel načuditi. Svoje čudenje je razodel Sari. Kdo je list vrnil in zakaj? Kakor je bil sicer potrpežljiv, tega ni mogel kar tako prenesti. Ko se ga je Sara naveličala poslušati, mu je povedala, kako je bilo. Gre za princip, je rekla.

Pošto plačujemo, vsaka znamka stane denar, njihova dolžnost je, da ne zamenjavajo naslovov. Ali ne znajo brati imen in hišnih številk . . .

Gašper je poslušal, razumel, priprl trepalnici in s strašno drobnimi očmi pogledal Saro. Opogumil se je in rekel:

“Torej za princip gre! Naj bo. Bolje bi pa bilo, če bi se ti spomnila na neki drug princip: Ljubite se med seboj . . .”

Sara je zardela, rekla pa ni nič. Dore pa še sedem let po tistem ni mogla. Še je pela stara pesem: Ne govorimo . . .

Natančno tako je bilo pri Boltežarjevih. Tudi Dora je zardela, Sare pa še sedem let ni mogla. Tudi njo je bilo še slišati: Ne govorimo . . .

Moža sta pa začela kar zelo govoriti. Celu obiskovala sta se kar redno na domu drug drugega in se delala, kakor da ni nič narobe. Sara in Dora sta na tistem “trpeli” — siroti ubogi! — nobena si pa ni upala svaka ne naravnost ne po ovinkih poditi iz hiše.

VRH TRIGLAVA — PREKO INDIJE

ČE DOBIŠ TAKOLE RAZGLEDNICO z znamko, ki je na njej indijski slon, pod vrsticami pa podpis p. Poderžaja, boš pač mislil, da tudi slika na razglednici pomeni nekaj indijskega. Skoraj začudiš še besedam: “Pred 45 leti sem takole stal na malem Triglavu in potem lezel na velikega”. Le odkod kar na lepem te besede? Je mož menda bral o Aničinem izletu na Triglav, pa je poiskal razglednico z nekakim indijskim “Triglavom”. Tako je postavil spomenik Aničini turi . . .

Pa le ni čisto tako. Na razglednici stoji tiskano: Mladinska knjiga Ljubljana. Vrh Triglava (2863 m) Foto M. Kambič.

Čudim se. Takega Triglava še nisem videl. Kje je pa Aljažev stolp? Kdor ve, naj pove, jaz ne vem, ne povem. Čudim se, da se p. Poderžaj nič ne čudi. Kar mirno piše naprej:

“MISLI so res zanimive. Kar v dušku jih preberem. Bog plačaj dobrotnikom in lep BOŽIČ vsem! Hvaležni p. Poderžaj”.

ŠESTDESET LET V AMERIKI

Marie Prislund, U.S.A.

LETOS POTEKA 60 LET, odkar sem prišla v Ameriko. Dne 24. aprila sem domovino zapustila, 16. maja 1906 pa dospela v Sheboygan, kjer sem še danes. Tukaj sem se poročila, tu so bili rojeni in vzgojeni naši trije otroci: dve hčerki in en sin.

Vzrok, da sem prišla v Ameriko, je bil, ker sem želela postati učiteljica. V Ameriki sem hotela dovolj zaslužiti, da se v domovini izšolam. Bila sem reven otrok brez oskrbe staršev, dasi je moj oče še živel, ki se pa za mojo vzgojo ni zmenil. Mamica je umrla, ko sem bila stara 5 let. Z očetom sta takrat živela v Braziliji, v mestu Sao Claro. Po maminu smrti se je oče ponovno oženil ter na mene popolnoma pozabil. Vzredila in z veliko ljubeznijo vzgojila me je moja stara mati, Jedert Rosenstein, ki je bila vdova. Denarja za šolanje torej ni bilo.

S 13tim letom sem dovršila ljudsko šolo na Rečici, nato pa po dobrosrčnosti trške poštarice gospe Deleja imela enoleten pouk za dekliško višjo šolo. Gospa — akademično izobrazena — je za vstop v dekliški kolegij učila svojo hčerko ter k pouku povabila tudi mene. Takrat se je v mojem srcu porodila misel in velika želja, da postanem učiteljica. — "Grem v Ameriko, v treh letih dovolj zaslužim, se vrnem, vstopim v kolegij in postanem učiteljica" — so bile moje otroške sanje.

V Ameriki nisem v treh letih dovolj zaslužila in učiteljica nisem postala. Namesto mene je pozneje sin postal učitelj in zeta imam, ki je univerzitetni profesor. Moja srčna želja se je torej šele v mojih otrocih uresničila.

Prišedši v Ameriko sem bila začudena, preseñena, pa tudi razočarana. Lesene hiše, čevljev debel prah po cestah, golazen v posteljah, pomajnkavanje slovenskega čtiva, domotožje . . . Blazina pod mojo glavo je mnogo noči bila mokra od solz. Ugajalo pa mi je svobodno gibanje, upoštevanje žensk in pa zaslužek, dasi majhen — 6 centov na uro — a za razmere v domovini vseeno zelo velik, saj sem tam za 3 krajcarje morala skvačkati en meter lepih, širokih čipk za trške gospe. Ugajala mi je prav zelo tudi ameriška hrana, zlasti bel kruh.

V zabavo mojim bralkam priobčujem svojo prvo sliko v Ameriki. Bila sem "bogato" oblečena. Klobuček je stal \$1.50, kar je za moje tedajne fi-

nančne razmere bilo vse preveč, a od njega se nisem mogla ločiti, ker je imel tako lepe "fedre."

Obleko mi je sešila rojakinja Elizabeta Finšt. Za delo je računala 50 centov, blago je pa stalo 90 centov (18 centov jard.) Čevlje mi je kupil stric Anton Časel. Stali so en dolar. Cela garderoba je imela ceno \$3.90. Ker sem v tovarni zaslužila 60 centov za deseturno delo, je to pomenilo entedenški zaslužek. Delavke zdaj to zaslužijo v uri in pol.

Na svojo obleko sem bila silno ponosna. Da vidi moja dobra stara mamica in teta, kako sem fejš, sem se dala slikati. Slike so stale po deset centov ena. Moje vnukinje imajo s to sliko veliko zabave.

Obujam torej spomine, lepe in bridke, vesele in žalostne, pa tudi zabavne. En tak spomin se vedno vzbudi, kadar vidim oglas BIG JOE FLOUR. V zvezi s tem oglasom naj navedem mojo prvo preizkušnjo v angleščini:

V stanovanju, kjer sem bivala prvo leto po mojem prihodu, je na steni visela lepa tablica z bleščočim napisom: BIG JOE FLOUR. Gospodarja sem vprašala, kaj napis pomeni. — Veš, to je lepa podobica," reče gospodar. "Napis pomeni — Sv. Jožef, prosí za nas! V angleščini se namreč Jožef piše Joe," je še dodal. — Od takrat sem tablico vsak dan s spoštovanjem pogledala. Ko sem neko jutro videla, da so na reklamne deske ob cesti nalepili isti lepi napis, mi je to zelo imponiralo. Takoj sem pisala stari mamici na Rečico, ki se je bala, kaj bo z menoj, ko sem šla tako mlada v tuji svet, naj se za mojo versko vzgojo ne boji, ker prišla sem res v katoliško deželo. Niti v starem kraju, čeprav smo bili verni, nismo ob cestah imeli napisa Sveti Jožef, prosí za nas.

V tovarni sem se seznanila z dekletom nemške narodnosti. Povabila sem jo na obisk. Ko pride, sem ji pokazala gori omenjeno tablico ter se ponosno pohvalila, da razumem že toliko angleščine, da vem, kaj napis pomeni, namreč: Sv. Jožef prosi na nas!

Obiskovalka se je od srca smejala in rekla: "Butica, tisti napis oglašja moko in nič drugega!" Užaljena sem poklicala gospodarja in mu povedala kaj napis pomeni. On se zaničljivo obregne in pravi: "Kaj boš ti, greenhorn, mene-učila, ko sem že tri leta v Ameriki? Moj štorman mi je tablico prodal za en kvoder in rekel, da napis pomeni, sv. Jožef, prosi za nas in tako tudi je! — Pazi, da ne boš prehitro šmart ratala," je še pristavil.

Čez par dni je tablica izginila. Gospodar se je menda kje drugje informiral, kaj napis pomeni, ter se prepričal, da ga je njegov "štorman" po-tegnil.

★

Pogovor pred 60-letji:

Rojak: "A, ti si tudi Kranjica!"

Jaz: "Nisem Kranjica. Štajerka sem!"

Rojak: "Če si štajerka pa kranjsko govoriš."

Jaz: "Ne govorim kranjsko. Govorim slovensko!"

Rojak: "No, saj je vseeno. Slovensko je kranjsko."

ZARJA.

PRIPOMBA URED. — Gospa Prisland je ustanoviteljica Slovenske ženske Zveze v Ameriki. Zveza je nastala pred desetletji in se razvila v jako močno organizacijo. Izdaja lastno mesečno glasilo pod imenom ZARJA. Gospa Prisland še vedno prispeva v list svoj reden mesečni dopis in rada obudi kakšne "stare spomine". Tako tudi v pričujočem članku.

SLOVENSKI KROJAČ V SYDNEYU

Rojak JANEZ JANŽEKovič je odprl svojo krojačnico in se priporoča

151 Bayswater Road, Rushcutters Bay.

Drugo nadstropje, soba 23.

Telefon 31-9616

Ima veliko izbiro uvoženih in raznovrstnih vzorcev

Delovne ure od 8:30 do 6.

Ob sobotah od 9 — 2.

ADELAIDE

SLOVENSKO DRUŠTVO

vljudno vabi na

SILVESTROVANJE

V soboto 31. decembra ob 7.30 zvečer

R.S.L. Hall, Crittenden Road, Findon

Na vogalu Grange & Crittenden Rds.

O d b o r

MOHORSKE IZ CELOVCA BODO VERJETNO
TU PRED BOŽIČEM.

VEČ O NJIH ČITAJTE NA NOTRANJI
STRANI OVITKA SPREDAJ

CANBERRA

SLOVENSKO DRUŠTVO

vljudno vabi na

SILVESTROVANJE

v soboto 31. dec. ob 8 zvečer

"ALBERT HALL", Commonwealth Ave.

(Blizu Canberra hotela)

O d b o r

BOGOSLOVNI ZAVOD — "SLOVENICUM" V RIMU

PO PRVEM LETU OD USTANOVITVE

V lanski božični številki MISLI smo na tem mestu avstralski Slovenci prvič brali o nameravanem zavodu. Ob koncu koncila so ga uradno ustanovili, seveda pa zaenkrat še samo na papirju. Bilo je za vse Slovence pomemben dogodek, prav zgodovinski dan. Toda kar je zaenkrat še samo na papirju, mora čimprej zrasti zares. Po enem letu imamo od uprave pred seboj novo poročilo, ki ga tu objavljamo v izvlečku. — Ur.

POROČILO O PRVEM LETU "SLOVENIKA"

pošilja ravnatelj, profesor na papeški univerzi, monsijor Maksimilijan Jezernik. Najprej pove, da je papež imenoval v vodstvo SLOVENIKA še druge slovenske može, ki so: podravnatelj Janez Vodopivec, duhovni vodja Karel Truhlar, ekonom p. Anton Legiša. Vsi navedeni imajo visoka mesta v rimskih učenjaških krogih. Slovence odlično predstavljajo.

SLOVENIK ni priznan samo od strani Cerkve — papeža, Vatikana — s posebnim dokumentom ga je priznal tudi predsednik italijanske republike — Saragat. Tako tudi pred državo Italije SLOVENIK velja kot "pravna oseba". Tako naš zavod ni več kakšna podtalna bilka, ki hoče na dan. Je že doraslo drevesce, ki ga povsod upoštevajo. Je enakopraven člen v verigi mnogih takih ustanov in se z drugimi vred udeležuje zborovanj in posvetov o skupnem delu.

"SLOVENIK je torej prva uradna polnomočna - slovenska ustanova v Rimu. Tega dejstva živ krst ne bo mogel več izbrisati."

Pravne zadeve s Cerkvijo in državo so do kraja urejene.

SLOVENIK že posluje

Ponovimo: Zavod je namenjen mladim slovenskim duhovnikom, ki so poslani v Rim na višje študije. Gre za to, da slovenske škofije dobijo novih bogoslovnih doktorjev, profesorjev itd. Pa ne le znane tri škofije v domovini. Zavod bo odprt — in je že — tudi zamejski in izseljeni Sloveniji.

Tako je zares vsa ta "trojna Slovenija" že zdaj zastopana v Rimu pod imenom SLOVENICUM s svojimi duhovniki-študenti. Vse tri domače škofije: Koper, Ljubljana, Maribor, imajo svoje duhovnike tam in vsi trije škofje trdijo: "Od razvoja tega zavoda je v veliki meri odvisna bodočnost

Cerkve v domovini". Zamejsko Slovenijo zastopa nekdo iz Gorice, izseljensko pa g. Škulj iz Argentine. Ker še nimajo lastne hiše, so zaenkrat gostje Krščanskih bratov na Via Aurelia. Vzdržujejo se z mašnimi intencijami in podobnimi darovi dobrotnikov, tako ostaja zbirka za bodočo hišo nedotaknjena.

Zemljišče kupljeno

Vsako leto pričakujejo več duhovnikov-študentov, čimprej bo treba nastaniti jih pod lastno streho. Pohiteli so z nakupom zemljišča, seveda so mogli dati le nekaj tisočakov "na račun". Ravnatelj Jezernik pravi o tem: "Ogledali smo si nad 15 zemljišč, ki so bila naprodaj. Neštetokrat smo se posvetovali z bančnimi in zemljiškimi izvedenci, preden smo se odločili za nakup najbolj primernega prostora. Splošna misel je, da smo napravili zelo dobro."

(Kratko poročilo o tem kupu so MISLI že prinesle pred nekaj meseci. — Ur.)

Da so zmogli prvo odplačilo, gre zahvala prvim dobrotnikom zavoda, ki so se hitro in veliko dušno odzvali prošnji za podporo. Darovi so prišli od raznih krajev. Slovenci v samem Rimu so precej nabrali, enako v Angliji, Ameriki, Kanadi, Gorici itd. **Tudi Avstralija je preko lista MISLI že poslala prvi tisočak.**

Zbiranje denarja se nadaljuje. Oglašajo se vedno novi dobrotniki. Slovenska župnija v Bridgeportu, Amerika, je obljubila zbrati 10.000 dolarjev. To je vsekakor vredno posebne omembe. Upajo, da posnemalcev ne bo manjkalo. Tudi mnogi posamezniki, ki so že kaj darovali, bodo znova segle kar mogoče globoko v žep.

Za letošnji božič namerava uprava izdati posebno brošurico, ki jo bo razposlala svojim podpornikom in vsem, ki bi jo želeli. V njej bo opisano vse dosedanje delo, ki ga je ustanova zahtevala, pa prav tako vsi uspehi, ki so se že pokazali. Tudi sam pomen velike ustanove bo brošurica na novo podčrtala.

Vprašanje gradnje Slovenika

Kot že rečeno, čimprej bo potrebna lastna streha, zakaj gostovanje v tujih zavodih ni lahka stvar. To bo tem težje, čim več slovenskih duhovnikov - dijakov bodo škofije želele poslati. Zavodi so povsod polni.

Izdelanih načrtov za gradnjo poslopja še nimajo. Niti ga ne mislijo zasnovati o ožjem rimskem krogu, ampak pozivljejo dobrotnike po svetu, naj pošljejo svoje predloge. Obetajo, da se bo vsak nasvet upošteval in ga bodo na sestankih pretresli. Preden bodo z gradnjo začeli, bodo obvestili vse prizadete o sprejetem načrtu.

Seveda bo pa pomoč še dolgo nujno potrebna. Poročilo iz Rima glede tega zaključuje:

“Vsakdo lahko pomaga. Siromašen vernik, ki nam s svojo molitvijo posreduje božji blagoslov in odkriva skrivne vire denarnih podpor — oh, kolikokrat smo že občutili moč takih molitev! Premožnejši s svojimi darovi! Podpirajo nas, ker vedo, da bo tukaj njihov denar stotero obrodil. Da smo duhovniki duša vsega tega dela, je itak znano. Stvar je tako velika in lepa, da nas je skoraj strah in se bojimo priznati, da je urenčitev Slovenika in Rimu v naših rokah. Zato smo tudi hvaležni in bomo nadalje vsem, ki so nas opozarjali in nas še opozarjajo na razne hibe. Vsako sodelovanje je dobrodošlo”.

In mi v Avstraliji? Ali si bomo osvojili misel na podporo tega velikega podjetja vsaj neka-ko tako, kot smo si pred leti osvojili podpiranje KOROTANA na Dunaju? V letu 1966 smo zbrali za SLOVENIK tisoč dolarjev — vsaj toliko zberimo tudi v letu 1967! MISLI bodo naprej in naprej sprejemale darove ter objavljale poslane vsote in imena darovalcev, razen če hoče kdo ostati neimenovan. Upajmo, da bo že januarska številka lahko poročala o prvih temeljnih kamnih za DRUGI TISOČAK. — Ur.

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO

vsem rojakom širom po Avstraliji

Janez Primožič, Brisbane

DIRK HARTOG POŠTNA ZNAMKA

Janez Primožič

AVSTRALSKA POŠTNA UPRAVA je v oktobru dala v promet novo znamko za 4 cente, katere vsebina je v zvezi z odkrivanjem Avstralije. To je Dirk Hartog znamka. Vsaj za zbiralce znamk bo nekaj besed o njej dobrodošli.

Pod drobnogledom je znamka taka: prikazuje holandsko ladjo iz 17. stoletja, levo od nje je napis: Dirk Hartog 1916, spodaj pa besedilo v holandsčini: 1616 25. oktobra semkaj priplula ladja Deendraght.

“Dirk Hartog” je danes ime za majhen otok pred zalivom Shark Bay severno od Perth W.A. Otok je dobil ime po holandskem pomorščaku, ki je po vsej verjetnosti kot prvi Evropejec stopil na avstralska tla, čeprav ni vedel, kaj je odkril. Kako se je zgodilo?

V tistih časih so holandske in portugalske ladje, ki so okoli južne Afrike plule proti Indiji, zavijale od Rta Dobre Nade najprej proti severu, nato proti vzhodu. Avstraliji se niso približale. Šele kapetan Brouer je leta 1611 plul kar naravnost na vzhod, 4000 milj daleč, nato je zavil na sever. Nova pot se je izkazala za pravo bližnjico, vendar je tudi ta pustila Avstralijo ob strani. Terra Australis je ostala še naprej le domneva.

To pot je ubral 1. 1616 tudi Dirk Hartog. Pač

je samo slučajno prišel tako daleč na vzhod, da je zadel na otoke ob avstralski obali. Bili so nenaseljeni. Hartog odkritju ni pripisoval posebne važnosti, zato ni bilo mogoče pozneje najti nič pisane o najdbi. Tudi kako ustno izročilo, če je kdaj obstajalo, je čas zabrisal. Samo na otoku samem je pustil sled za seboj in to sled so našli šele leta 1696.

Tisto leto je priplul na otok Holandec Willem De Vlamingh. Poročal je v Amsterdam: “Nič važnega nismo odkrili na tej vožnji. Le na nekem otoku blizu južne dežele smo našli kositrno ploščo srednje velikosti pritrjeno na kol. Na njej je vrezan napis: 25. oktobra 1616 je semkaj prispela ladja Dendraght iz Amsterdama pod poveljstvom Dirk Hartoga. Odplul je proti Batanu na Javi 27. oktobra”.

Vlamingh je vzel ploščo s seboj in pustil tam drugo, ki je ovekovečila njegov lastni obisk. Hartogovo so shranili v Holandiji kot veliko dragoceno. Še danes jo imajo v državnem muzeju kot dokument nekdanje holandske pomorske slave.

Ob 350letnici tega dogodka je torej avstralska poštna uprava izdala to spominsko znamko in nič napačno ni storila.

KAKOR NEKDAJ

Ivan Cankar (leta 1898)

MOJE OBZORJE JE VEDNO ISTO: kakor bi zmrznilo! Moj duh se ne dviga vedno više kakor škrijanec, ampak kakor vran leta neodločno vedno v isti višini. Zastarele so vse moje misli: moji ideali so ideali starih, v svojih nazorih trdovratnih ljudi.

Ves svet koraka vztrajno dalje — jaz pa stojim na svojem mestu prikovan in izgubljam vedno bolj izpred oči svoje vrstnike.

Pa saj bi bilo čudno, ko bi ne bilo tako! Moja izbica je najbolj skrita, kar jih je v mestu, in več se ne spominjam, kdaj sem jo poslednjikrat zapustil. Časih me je obšla skušnjava, da bi se pomešal malo v mestni trušč — pa takoj me je pretresel mrzav v toliko neprijetnih čutih.

Najprvo bi si moral napraviti novo obleko — ko bi se prikazal v svoji stari, mislili bi ljudje, da sem duh iz starih časov . . . Največja zapreka pa je bila vsakikrat moja lenoba. Če je otrpnil moj duh, kako bi ne otrpnilo tudi telo?

Moral bi se obriti, počesati, čevlje osnažiti! In te grozne stopnice iz moje izbice! Čudovito zavite, strme, ozke, temne — in tako silno silno visoke! In po teh stopnicah naj plezam dol v svet? Toliko ne zmorejo vse moje dušne in telesne moči.

Naposled na moja postrežnica! Glas ji je pojemal od začudenja, kadar sem tako mimogrede, največkrat iz same zlobe, namignil, da izidem. Ali bi ne imel kamnitega srca in črne duše, ko bi žalil tako dobro stvar, kakor je moja postrežnica? Vsak večer mi prinese časnikov . . .

Da, ti nesrečni časniki!

“Napredek” tu, napredek tam. Vse se “giblje.” “Današnji dan ostane neizbrisen v knjigi naše zgodovine”.

“Iz stoletnega spanja se zbuja naš narod, dviga se, napreduje — in prihodnost je njegova”.

“Ko bi vstal ta ali oni, ki je umrl pred toliko in toliko leti, ne spoznal bi več svoje domovine.”

In jaz sem umrl, umrl za javnost, za svet — že davno sem umrl.

Svet pa živi hitro in na lahkih perutih leti svojim idealom naproti — kakor pišejo časniki. Vse se izpreminja, vse se spopolnjuje, le jaz, le jaz sem zaostal . . .

In naenkrat me napolni silno hrepenenje, da pridem med družbo, četudi samo za trenutek. Na-

ravno je, da se me prime obenem s tem hrepenenjem žalosten čut osamelosti. Mir mi izginja iz srca dan za dnem — ni drugače, odločiti se moram! Niti moja lenoba ni več zadosten odpor tem revolucionarnim čutom.

Bal sem se pogledati svoji postrežnici v obraz, kakor bi bila tam moja slaba vest in ne v mojem srcu. Skoro sem omahoval ob tolikih pripravah; potil sem se, sopihal — kakor navaden človek, ki se pripravlja za pot na konec sveta.

In vendar se je zgodilo!

Tresel sem se od utrujenosti, od začudenja, od straha, ko sem se pomikal počasi po temnih stopnicah navzdol. Kakor bi se bližal morju, tako narašča zunaj šumenje. Urni in počasni koraki, smeh, govorjenje, vpitje, drdranje vozov — vse to mi bije v uho omamljivo, nenavadno . . .

In spotoma premišljam razburjen: “Kakšen svet se mi pač odpre? Ali bom morda videl že na vsakem obrazu, v vsakih očeh navdušenost, napredek? . . . Kako je v družbi? Ali si bom upal ziniti besedo med ljudmi, ki so tako daleč pred menoj?”

Stopim na ulico — pa kaj je to?

Vedno isti dolgočasni obrazi, trudni izraz na obrazih, na drugih vedno ista skrb za vsakdanji kruh . . . To me iznenadi neprijetno. Isti pogovori kakor pred leti: o navadnih stvareh, o skrbi za obstanek . . . A to je ulica! Saj ni čudno, da se tu ne razpravljajo velika politična in socialna vprašanja! Tudi za mojih let se je godilo to samo po shodih, po kavarnah, po imenitnih gostilnah.

Pogledam plakate po ogljih.

“Velik shod pri . . .”

Dobro, dobro, tja pojdem!

“Razpravljala se bodo razna dnevna vprašanja . . .”

Izvrstno!

Govoril je dobro rejen človek zabuhlega ob-

“Povsod se giblje, povsod vstajajo — in tudi mi ne spimo: dvigamo se in naši sovražniki se boje . . .”

Pa ni povedal, kaj se giblje, kdo vstaja, kdo je sovražnik, ki se boji . . . Vedel ni tega on sam in vedel ni nihče izmed poslušalcev. Zaspano so gledali kvišku in se pogovarjali med sabo.

Tudi za davnih časov so letele pesniško naddahnjene besede visoko k nebu — narod se je pa komaj toliko potrudil, da bi jim z očmi sledil.

In po kavarnah in po gostilnah! Govorili so navdušeno; kadar so se napili, so se pa kregali z natakario za plačilo ali pa so popadali pod mizo . . . Kakor nekdanj!

Da, kakor nekdanj!

A narod, ljudstvo, skrbi še vedno le za nepoetični, materialni, vsakdanji kruh!

Vrtelo se mi je v glavi in hitel sem domov . . .

BILA SEM PRI BIRMI

Cvetka Uršič

BILO JE V NEDELJO 25. septembra. Lep dan za mojo dušo in telo. Bila sem zelo vesela. Šla sem na obisk k Mesarjevemu Johnnyju v St. Albans in mu veliko povedala. Zdaj se bližajo počitnice. Zelo težko jih čakamo, posebno naša Jožica. Kamor gremo, govorimo slovensko. Če kakšne besede ne vemo, vprašamo starejše. Vprašala sem Mirijam, kaj je po naše “pancake” in sem zvedela, da palačinka.

Naši starši niso nikoli hodili v slovensko šolo. Morala sta hoditi v italijansko. Pa še to le malo. Bila je vojna in morala sta delati, da sta živela. Nobeden ni imel očeta ali mater, da bi jima dala jesti. Nas pa lepo učita po slovensko govoriti, peti in moliti, pa tudi spoštovati stare ljudi.

Mislím, da še vsak, ki pride v našo hišo, gre vesel domov. V novembru je prišel po osmih letih prijatelj, ki smo ga najmanj pričakovali. Zelo nas je iznenadil. Morale smo mu peti po slovensko, da se je čudil, kako znamo. Solze so mu zalile oči. Zdaj misli iti na obisk domov s svojo hčerko. Se bo tudi ona naučila po slovensko.

Mi bomo za sveti večer doma. Pri jaslicah bomo molili božje Dete. Kako lepo je gledati, ko tako sladko spi. Zapele mu bomo: Spavaj, Dete, sladko! Vsem Slovencem blagoslovljene praznike voščita tudi Majda in Jožica. Lep pozdrav!

Misli, December, 1966

DR. ALFONZ ČUK, primorski rojak, poučuje psihologijo v nekem semenišču v Združenih državah. Letos poleti se je udeležil mednarodnega kongresa psihologov v Moskvi. Na povratku iz Rusije se je ustavil v rojstnem kraju in bil na pastoralnem tečaju slovenskih zamejskih in izseljenških duhovnikov v mestecu Tricesimo blizu Vidma v Furlaniji. Predaval jim je o važnosti psihologije v dušnem pastirstvu. Vseh duhovnikov na tečaju je bilo okoli 90. Kaj jim je povedal o Moskvi, pa nismo brali.

ŠPECIALIST ZA TV BOLEZNI je odprl svojo ordinacijo v Filadelfiji v Združenih državah. Pravijo, da mu ne manjka kruha. Televizijska bolezen pride od preobilnega zijanja v televizijske programe. Bajе je v Ameriki tri četrtine ljudi televizijskih gledalcev, bolj ali manj rednih. Pravijo, da je težko najti pravo mero ob televiziji. Prekoračena mera se maščuje na en ali drug način in tako pridejo na svet nove bolezni — televizijske. In novi zdravniki — televizijski specialisti. Kakšne “kapljice” dajo svojim pacientom, še nismo imeli prilike brati.

SLOVENSKI ZBOR

“TRIGLAV”

v Melbourne

vošči vsem rojakom, prijateljem in obiskovalcem naših nastopov

VESELE PRAZNIKE IN SREČNO
NOVO LETO

Obenem vabimo na SILVESTROVANJE našega zbora v South Melbourne Hall ob 7:30
Nov orkester, vstopnina \$2.

Božične in ostale naše plošče

na ponudbo na zabavi, v Slov. Domu, pri p. Baziliju, pri gg. Trohi, Vouku in Trampušu, 17 Birchwood St., Fawknor.

KUZMOVO KRATKO POLETJE

Za Misli napisal Vinko Beličič

(Nadaljevanje)

XII

LEPEGA DNE SE JE PO SUHORJU raznesla prečudna novica, o kateri so govorili po vseh hišah — kmečkih, obrtniških in gosposkih. Najbolj se je razgovor razplamtel v župnišču.

“Človek ne ve, kaj naj si misli,” je priznal mlajši kaplan. Odložil je časniki, a oči kar ni odtrgal od naslova dolgega članka: “Vlomilec Kuzma ušel iz rok pravice!”

“Kdo naj ima še zaupanje v našo sodno oblast!” je vzdihnil starejši kaplan. “Vse ti je pripravljeno za razpravo proti zloglasnemu tatu in vlomilcu, le jetniški zdravnik bi še rad imel mirno vest, ker Kuzma pokašljeuje. In potem dva paznika pospremita Kuzmo v bolnišnico, da bi bil natanko pregledan. Pa peš gredo, ko da bi šli na sprehod! Kaj okrožno sodišče ne premore nobenega avta?”

“Kuzma je imel zvezane roke in paznika sta bila oborožena,” je krotko pripomnil mlajši kaplan.

“In zdaj pride najlepše!” se je razgrel oni, živo povzemajoč poročilo v časniku. “Vračajo se, do zaporov je le še četrta ure. Dospejo na ovinek vrh klanca. Tam se prav tisti hip v hudem pokanju motorja premakne prazen tovornjak in mimo njih naglo veča brzino. Kuzma se ko riba požene nanj, se skriva za steno in se ti odpelje. Preden moreta paznika verjeti lastnim očem in zavpiti, tovornjak odgrmi nizdol po prazni cesti in se urno bliža ovinku med nizkimi hišami.”

Župnik je iztegnil roko po kozarec in pil. Smehljaj se je in molčal ko prej.

“Paznika zdirjata za tovornjakom in nekajkrat ustrelita,” je v ognju nadaljeval starejši kaplan. “Vsa iz sebe tečeta mimo hišic in stranskih poti, mimo vrtov in po drevoredu, dokler se ne znajdeti pri mostu kraj mesta. Glej, tovornjak je tam! Delavci, zaposleni pri urejanju potoka, že spet mečejo nanj pesek in vlažno zemljo. Zasopla se ustavita in se sunkovito ozirata na vse strani — ko da bi se šel Kuzma skrivalnice z njima!”

“Čudno je vse to!” je pripomnil mlajši kaplan. “Tovornjak, Kuzmova duševna prisotnost, zbežanost paznikov, ovinek, skok z drvečega vozi-

la in potem izginitev brez sledu — to ni nekaj vsakdanjega. Lahko si mislimo, kako se paznika poražena in povešene glave vračata proti raporom — in kaj ju čaka.”

Zdaj se je molčečemu župniku zdelo, da lahko nekaj reče.

“Kdor se takole dvakrat reši z begom iz zapore, z njim ima Bog očitno posebne namene.”

Starejši kaplan ga je osuplo pogledal.

“Se nič ne bojite za Rodine, za Strmec, za Konjski hrib, kjer je vse leseno in slamnato? Ne veste, kako je Kuzma grozil, ko so ga zvezanega peljali od Roma v Strmcu?”

“Tisto noč je bil pijan in obupan. Jaz mislim, da ga ne bo več v te kraje,” je menil župnik, nakar so vstali in se Bogu zahvalili za kosilo.

Novica je prišla tudi med tiste hribovske ljudi, ki so poletni dobro jedli in pili po Kuzmovi zaslugi. A ni je prinesel časniki, prinesli so jo orožniki, in sicer najprej Žanu na Konjski hrib.

Žan se je še isti dan umaknil v Suhor in se le malo kazal. Čakal je, kdaj bo zagorelo gori na hribih, kdaj bo v noči zažarelo dalč iz teme. Dan je čakal, a nič se ni zgodilo. Pil je: iz jeze, iz nestrpnosti, iz straha.

“Ko bi Kuzma vsaj kaj zapalil tam gori, bi človek takoj laglje dihal. Tako pa ne veš, kje je, kaj tuhta, kaj pripravlja in kdaj se bo pokazal,” se je grizel. Tisočak, ki ga je dobil od orožnikov, ko je opil Kuzmo in jim ga spravil v roke, se je že skoraj ves raztopil v vinu.

Vleklo ga je na Konjski hrib, kjer je bilo vse rdeče od bukovega listja in kjer so hoste dišale po srnah, lisicah, zajcih in poljih, po zadnjih gobah in prvih slanah. A ni se upal ganiti iz Suhorja . . .

Pismonoša Jerman je po pošti prejel osem stotakov in pol. Hkrati z denarjem je prišlo pismo, naj se ta denar izroči majorju Milerju kot pokojnina za mesec maj, ki da je po čudnem naključju izostala.

Zraven je bilo zapisano dobesedno tole:

“Odhajam na tuje brez mržnje na kogarkoli. Nihče naj se me več ne boji, pa če je bil še taka mrha. Ne bom se vrnil, ker mislim priti na zeleno vejo drugje in drugače. Bivši polkovnik Kuzma.”

Žan ni bil zadnji, ki je želel sam videti in prebrati to nenavadno pismo. In ko ga je prebral, se je oddahnil. Sklonil je glavo in obšel ga je velik sram.

“Opijanil sem ga s šmarnico in z žganjem, potem pa naglo poslal glas v Suhor, da je Kuzma pripravljen — on pa mi je odpustil. O, kakšna nesnaga sem jaz!”

Ali ko je minila ta žalost, se je oglasila pamet.

"Kaj, če bodo žandarji zdaj, ko se je izmuznil Kuzma, prijeli druge? Če bodo zdaj lovili martinčke, ko jim je ušel kušar? Ena sama rešitev je: vse tajiti ali pa vračati na Kuzmo. On je da-leč — njemu ne bodo mogli do živoga!"

Tiho je zapustil Suhor in se vrnil na Konjski hrib. Strma košenica pod cerkvico svetega Frančiška na Mirni gori ga je pozdravila pobeljena.

(Napisano 28. avg. 1938, na moj 25. rojstni dan. S.P.)

Suhorski župnik je prišel do konca — in zaprl zvezek. Ves čas branja je bil naslonjen na zid med spodnjimi in zgornjimi trtami. Ko se je zdaj zganil, je bil ves odrevenel. Potem je spet obmiroval in se zagledal predse.

V soncu pod sabo je videl obrezane trte: iz njih so počasi vrele obilne kaplje ko najlepši biseri. Večale so se, migotale, iskriale se v mavričnih barvah — in se neslišno utrinjale v zemljo.

"Trta sama sebe napaja. Kakšna lepota, kakšna smotrnost! Z lastnim trpljenjem si poživilja rast. Kako pomenljivo!"

Vesel novega spoznanja in spodbujen zaradi visokega sonca je župnik pohitel proti cerkovnikovi hiši.

"Prebral sem," je rekel. "Spravite spet to povest — in hvala vam!"

"No, gospod, kaj se vam zdi? Na koncu nekaj manjka, mar ne? Ni žan malo preveč obvisel v zraku?"

"Res: kaj se je zgodilo z njim?"

"Našli so ga, siromaka, ustreljenega gori v bukovju — kmalu potem ko so Taljani požgali Konjski hrib."

Župnik je priprl oči in vzdihnil:

"Življenje je iznajdljivejše nego domišljija . . . e, ti moj Bog!" Pomolčal je in rekel: "Prav imate, konec povesti je res pomanjkljiv. Pa ga lahko jaz dopolnim, zakaj sklepno poglavje o Kuzmi se je zgodilo v suhorskem župnišču."

"Kaj poveste!" je vzkliknil cerkovnik.

"Kmalu po Kuzmovem uspelem pobegu se je v župnišču oglasil major Miler in izročil pokojnemu župniku svojo majsko pokojnimo. Naročil mu je, naj denar razdeli med tiste, ki jih je Kuzma najbolj prizadel."

"Je to naročil pod spovedno molčečnostjo, da šele danes slišim?" se je začudil cerkovnik. A župnik je pripovedoval dalje.

"Ob isti priložnosti sva midva kaplana zvedela, da je dan prej nego je bil Kuzma prijet prišla Micka Vetrnica z Obrha po svoj in Kuzmov krstni list, in tudi po samski list za obadva. Ko je Kuzma pobegnil, je zginila tudi Marija Vetrnica. Moj tovariš, starejši kaplan, je tedaj suho pripomnil: 'Se

vam ne zdi, da pravica ni prišla na svoj račun?'"

"Prigriznite še, gospod, in pijte kaj!" se je spomnil napeti poslušalec.

"Rajni župnik pa je odgovoril: 'Kaj vemo mi ljudje! Krivico in pravico hočemo tehtati ko v kakšni trgovini, pri tem pa nič ne pomislimo, da ima Bog drugačna merila: da vidi trpljenje človekovo zaradi njegovih in tujih grehov in da bolečine blaži z milostmi. In končno: Ali kdo ve, kaj vse še čaka Kuzmo? Ali kdo ve?'"

"Bil je, bil, rajni župnik duša," je pripomnil cerkovnik.

"Takole je nadaljeval: 'Jaz sem že v visokih letih, za en krepek rod starejši od vaju. Bliza se ura, ko bom moral dati račun za svoje življenje. Ostra bodo tista vprašanja! — Ali si bil sol zemlje? — Ali si vselej tako ravnal, kakor bi bil moral? — Kako si opravljal duhovna in še zlasti telesna dela usmiljenja? — Si bil najemnik ali pastir?' Midva sva se začudena spogledala in ga poslušala dalje. 'So trenutki, ko se sprašujem: Ali se ti, sukorski župnik, čutiš brez sleherne krivde, da je Kuzma zabredel? Res: ni hodil k tebi, zakaj topoumna ovca ne išče pastirja; ali pa nisi ti, pastir, čakal ko kakšen uradnik v varnem in udobnem župnišču, namesto da bi hodil po fari ter zbiral in reševal ovce?'"

"Govoril je kot pravi kristjan!" je navdušeno rekel cerkovnik.

"'Kdo bo obstal, če bo Bog tako natanko gledal?' je tedaj vzkliknil moj tovariš. A župnik je šel za svojo misljo. 'Vsak duhovnik bi moral težiti po svetništvu in ponižnosti,' je poudaril. 'Ko sem tisti dopoldan v septembru naletel na Kuzmo, so me iz njegovih ust najbolj zapekle tele besede: — Dobro, da je suho vreme: čevlje siboste samo malo zaprašili, nič oblatili; pa saj si jih ne boste sami krtačili! — Večkrat se spomnim teh besed, in zdi se mi, da bodo župniki in kaplani ljudem bliže, ko si bodo sami čistili čevlje.'"

Cerkovnik je presunjen molčal in gledal v mizo. Po dolgem premišljanju se je opogumil in vprašal:

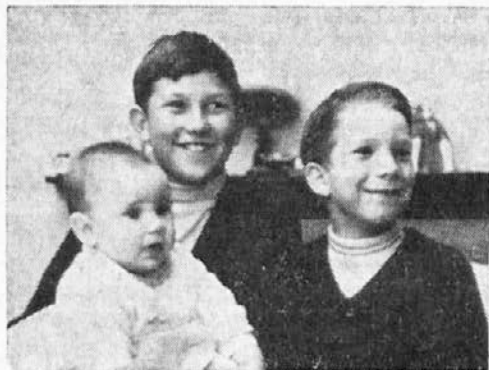
"Ne zamerite, gospod — mašniki po farah si zdaj, v temle našem socializmu, sami čistijo čevlje, ker je skrajno težko dobiti služinčad: jih to zelo ponižuje?"

Mladi župnik se je nasmehnil.

"Manj ko je šlovek navezan na dobrine tega sveta in bolj ko je preprost, laglje hodi za Kristusom Odrešenikom."

Potem je cerkovniku stisnil roko ter se čilo spustil med vinogradi v ravnino in proti Suhorju.

(Konec)

Drezgovi iz Melbourn: Aleksander, Andrej in sestra Linette Rezika. — Srečno pot!

KOTIČEK NAŠIH MALIH

Spet v domovino

Dragi Kotičkarji: — Verjetno se še spominjate, ko sem pred 4 leti pisal o obisku domovine svojih staršev. Seveda sem bil takrat zelo žalosten, ker sem moral zapustiti lepe kraje in naše drage, ki so mi ostali za vedno v spominu. Starši so mi obljubili, da bomo čez leta spet šli. Res je zdaj napočil čas. Letos 30. decembra bo zaplula naša ladja iz Melbourn. Zelo se že veselim. Tudi moj brat, kateri je zdaj toliko star, kot sem bil jaz takrat, ko sem prvič šel. Naša sestra je pa še premajhna. Obiskali bomo tudi gospodično Anico, našo prejšnjo učiteljico. Gotovo nas bo vesela, saj verjamem, da Melbourn pogreša. Obljubim vam, Kotičkarji, da se bom iz domovine naših in vaših staršev kaj javil. Pozdrave vsem in želim vesele praznike. — **Aleksander Drezga.**

NA TRIGLAV IN S TRIGLAVA

Anica Srnec

TRIGLAVSKI DOM NA KREDARICI je najvišje ležeča naseljena stavba v slovenskih gorah. Od tu naprej nekaj časa dosti položno hodiš proti Malemu Triglavu. Na desno se nam je nudil krasen pogled na Zeleno steno, ki je bila prav za prav bela. Poletno sonce se je upiralo v pobočje in zdelo se je, da se navdušeni smučarji vozijo po kristalu. Pa kmalu ni bilo časa za gledanje okrog, kajti boriti se je bilo treba za vsak korak. S pomočjo klinov in žic smo počasi prilezli na Mali Triglav. Po ozkem grebenu smo prišli do spominske plošče Valentina Vodnika, ki se je leta 1795 povzpел na Mali Triglav in zložil pesem "Vršac".

Na Kredarici smo se zmenili: kdor od nas se prvi dotakne Aljaževga stolpa, dobi kilo čokolade. Jaz seveda nisem imela upanja, a moja sestra je postajala čedalje bolj korajžna. Bila je med prvimi. Ko sem se tudi jaz bližala stolpu, sem zaslišala sestrin glas in smeh, ki je oznanjal njeno zmago. Pozneje sta jo njena spremljevalca zbadala, češ da sta jo iz usmiljenja pustila naprej, ker se je pač tako veselila čokolade. Pa to njenega veselja ni preveč kalilo. V dnevnik je zapisala: 9. avgusta ob 2. popoldne prva osvojila Triglav. Tudi ob besedi "osvojila" je bilo dosti smeha in draženja. Sestra se ni dosti zmenila. Udarila je žig na cel kup razglednic, se usedla na kamen ob stolpu in vsa srečna oznanjala dolincem svojo zmago in nagrado. Seveda ni odnehala prej, da smo ji kupili kilo čokolade in pridno pomagali — pojedli jo.

Po mojem si je nagrado zaslužila bolj Madžarka, učiteljica iz Budimpešte, ki je bila tudi v naši grupi. Čeprav do tega dne poštenega hriba še videla ni, je vendar dosegla Aljažev stolp. Od same vzhičenosti je pozabila na utrujenost ter kar naprej ponavljala: *wunderschön* ali pa kar po madžarsko: "nadžon sep", čeprav je imela pete polne žuljev. Čez nekaj dni so ji tudi nohti na nogah postali čisto plavi. Še sedaj se v svoji panonski planjavi z navdušenjem spominja mogočnega orjaka v slovenskih Alpah, zaradi katerega je izgubila nohte . . .

Pa vrnimo se k Aljaževemu stolpu! Nekam po božno sem se ga dotaknila. "Vodnik po slovenskih gorah" piše o njem takole: "Aljažev stolp, ki stoji na vrhu Triglava in je postal nekaj njegov simbol, je dal postaviti župnik Aljaž leta 1895 na lastnem svetu in na svoje stroške. Prostor je kupil od dovške občine za 1 goldinar. Idealist, kakor mu ga ni para, je opremil stolp s toplomerom na zunanji strani, znotraj pa namestil tri čevljarske stolčke, 2 odeji, 2 kuhalnika s steklenico špirta, 6 kositrnih kozarec, barometer in veliko kopijo Pemhartove panorame po vsem obodu. Line je dal zasteklit z debelimi šipami in pustil dvakratno rezervo, če bi se kako steklo po nesreči ubilo. Vse to udobje pa je prav kmalu izginilo, kakor je zadnja leta pogosto izginila tudi stampiljka, dokler ni prišla na verigo . . .

Na žalost so se ob našem postanku ob stolpu vse okoli podili oblaki in megle, da smo le v pre-

sledkih mogli videti nekaj razgleda. Pa že sam občutek, da stojiš na glavi "snežnikov kranjskih siv'ga poglavarja", je dovolj svečan. Ko sem slišala, kako so moji spremljevalci delali načrte za drugo leto, mi je postalo nekam težko. Kakor da bi jemala slovo . . .

Ko je sestra končala pisanje razglednic in nas je začelo pošteno zebsti, smo se okrog treh obrnili nazaj v dolino. Izbrali smo Kugyjevo pot proti tržaški koči na Doliču. Pot je nekaj časa zelo strma, potem pa postane bolj položna, ko greš mimo nekdanje laške vojašnice "Morbegna". Od tu se ti nudi krasen pogled v dolino Trente in na gorske grebene. Triglav je ostajal za nami, mogočen in molčeč, in z njim Zlatorogovo kraljestvo.

Do koč na Doliču — 2120 m — ki stoji na križišču poti s Triglava v dolino triglavskih jezer in poti iz Velske doline v Trento, smo prispeli ob 6. Dva sta omagala in tu prenočila. Ostali smo se preko Hribaric napotili v dolino Triglavskih jezer. Do koč tam smo prišli šele ob 10. ponoči. Zmučeni — saj smo ta dan pešachi 13 ur.

Meni je ostala v najlepšem spominu hoja po Triglavskem narodnem parku do koč pod Bogatinom. Gorske trate med kamenjem in smrekami, posejane s tisočeri cvetkami, ki rahlo sklanjajo glavice, ko jih poboža vetrič in obsije sonce, dahnejo v srce planinca čudovit mir in vedrino. To najdeš le v gorah. Kugy, znan planinec, je zapisal: Če so velike gore resni mejniki na življenjski poti planinca, so pa male gore zgradile od enega do drugega vedre, z gorskim cvetjem okrašene mostove. To ni samo pot drznega in zanosnega tekmovalca. Je tudi pot čistega in neskajjenega veseljca. Na njih imaš vselej dovolj časa za vse — nikdar se ti ne mudi. Hvaležen postojiš zdaj tu, zdaj tam. Razveseliš se vsake cvetke, počivaš pri vsakem studenčku. Srce napolnjujejo slike, ki jih ne pozabiš več. Mirno gledaš v dalje in tiho v samega sebe. To so gore za počitek po garanju med tednom, gore za notranje prerobenje . . .

Tisto noč smo prespali v koči pod Bogatinom — 1513 m. Radovedno sem se ozirala po bližnjih vrhovih. Nazadnje sem le prosila oskrbnika, naj mi pokaže, kateri je Bogatin. Saj je že moj stari znanec iz pripovedk. Navdušeno sem ga pozdravila.

Zjutraj smo zgodaj vstali, ker smo si hoteli ogledati še zadnje Triglavsko ali Črno jezero, od tam pa nadaljevati pot preko mogočne Komarče. Vsi smo bili odlične volje, peli smo in vriskali kot otroci, ker se glas tako lepo odbija od sten. Voda v Črnem jezeru je res temno zelena, v njej se s skal ogledujejo smreke.

Pot po Komarči navzdol je strma in dolga, a pogled na spokojno Bohinjsko jezero, obdano z vencem gora, je res čudovit. Že zaradi tega bi se splačalo iti na Komarčo. Med potjo smo se ustavili pri izviru Savice. Do samega izvira ni lahko priti, včasih si moraš še s trebuhom pomagati, kajti če se ti zdrzne, lahko s Savico vred zbobniš v dolino. A požirek mrzle vode ti poplača trud. Počasi smo prišli v dolino. Srečevali smo vedno več ljudi. Po treh dneh v gorah se nam je zdelo, da smo med tem vrvenjem tujei.

Slap Savice smo hoteli videti še od spodaj. Ob potu stoji kiosk, kjer je treba kupiti vstopnice — 40 din. Morala sem se smejati nekemu moškemu, ki se je jezil: Koga? V ta hrib se bom mučil in zraven naj še plačujem? — Pri slapu mogočno doni in prijetno škropi daleč okrog. Tu je bil torej krščen — Prešernov Črtomir . . .

Tako smo našo triglavsko turo zaključili, ne pa še izleta. Pred nami je bil še drug del potovanja — dolina Trente in Soče do Gorice. Nato Sveta Gora, Brezje, Krvavec. O tem pa drugič.

Vsem Kotičkarjem, velikim in malim, posebno malim, želim vesel "topel" Božič. Jaz se pa zelo veselim mrzlega, ki ga bom po 10 letih praznovala doma. Lep pozdrav. — Anica.

Izlet v domovino

Walter Pahor

Ko smo si ogledali hišo in končali zajtrk, nas je stari oče peljal na vrt. Steza se za hišo in je krasen. Ima vsake vrste sadno drevje. Ker smo bili v juniju, so bile zrele češnje. Veje so bile tako bogato obložene, da so se kar do tal pripogibale. Ko smo pri tleh vse obrali, nam je stari oče pristavil lestvo. Tako smo zmerom, kadar smo hoteli, splezali na češnjo in jedli do mile volje.

Prvo nedeljo smo šli k maši v domači vasi. Cerkev se mi je zdela kakor majhna kapelica, a bilo vse lepo in prijetno. Med mašo so lepo peli.

Prihodnjo nedeljo nas je stric peljal v Predjamski grad in Postojnsko jamo. Že večkrat sem na televiziji videl in v knjigah čital o gradovih in jamah. Po svoje sem si predstavljal, da se bo treba v jami pripogniti. A s kakšnim začudenjem sem pogledal, ko smo stopili v jamo. Tako velika jama in tisti čudoviti kapniki!

Edino živo bitje, ki obstane v jami, je človeška ribica. Kliče se tako, kjer je taka kot človeška koža. Ribica je popolnoma slepa. Tudi Predjamski grad sem občudoval. Vodič nam je vse raztolmačil, kupil sem pa tudi knjigo in v njej prečital vso zgodovino gradu. (Dalje prihodnjič).

Z Vseh Vetrov

IVAN CANKAR je leta 1898 v neki črtici zapisal: "Opazil sem že velikokrat na svoje začudenje, da govori o literaturi vsakdo, ki hoče biti duhovit in izobražen. Ljudje najbrž ne vedo, kako malo duhovitosti in izobraženosti je v naši literaturi in posebej še v naših literatih. Drugače bi govorili o boljših in vrednejših pridelkih našega naroda: o krompirju, ajdi ali morda o domžalskih slamnikih". — Kako bi neki zapisal danes?

JAKA OKORN, UREDNIK "ODMEVOV" v New Yorku, je v enem svojih letošnjih uvodnikov zapisal: "Skušajmo se razumeti, potrpeti, pozabiti, odpustiti. Sloveski narod je razdeljen in razkropljen in vzroki so tudi notranji, ne le zunanji. Vsaj na tujem si obljubimo sodelovanje." — ODMEVI so glasilo slovenskih visokošolskih dijakov v Ameriki.

NEKI ŠKOF je zabijal žeblje in je s kladivom mahnil po prstu. Zavpil je: O, Jupiter! Njegov tajnik je slišal in se pohujšal. Zakaj kličete na pomoč poganškega boga? Škof je rekel: Videl sem vse zvezde in največja med njimi je bila Jupiter. Tako blizu pred oči ga še nobenemu zvezdogledu ni prinesel niti največji daljnogled.

BREZ TESTAMENTA ali oporoke umira veliko priseljencev v Avstraliji in to povzroča veliko škodo sorodnikom, ki živijo nekje v Evropi. Oblasti poizvedujejo na dolgo in široko, kdo ima pravico dobiti zapuščino umrlega. To vzame mnogo časa in stane veliko denarja. Če je pa rajni napravil testament in oblasti najdejo njegovo "poslednjo voljo", je ves postopek kratek in nihče ni oškodovan. "The Migrant Advisory Council" liberalne stranke v Sydneyju je pozval vodstvo stranke, naj izda posebno knjižico, ki bo poučevala priseljence, kako važno je, da vsakdo napravi oporočo, in dala navodila, kako naj se oporoča naredi. Predlog je bil baje sprejet z odobravanjem in smemo pričakovati, da bo knjižica v doglednem času na razpolago.

"CERKEV LJUDSTVA" postaja krščanstvo po vsem svetu, še posebno katoliško krščanstvo, zato tudi napreduje in se preganjanja zmerom manj boji. Še so dežele po svetu, kjer imajo blagor Cerkve na skrbi državne oblasti, pa tako varuštvo napre-

dku krščanstva bolj škoduje kot koristi. Posebno velja to za tiste kolonije v Afriki, ki so še ostale in v njih evropski režimi pospešujejo misijonstvo, na primer Portugalska. V takih deželah domačini smatrajo krščanstvo za režimovsko zadevo, ne pa za nekaj "ljudskega". Zato ne gre do srca. Cerkev naj se povsod otrese varuštva svetnih vladarjev, nasloni naj se samo na ljudstvo, to je njena najboljša zaslomba. Do tega je že itak prišlo po večini na vseh kontinentih, napredek krščanstva je zagotovljen. — Tako je razlagal izraz "Cerkev ljudstva" nedavno v Sydneyju neki afriški škof, ki je bil tu na obisku.

POMOČ NERAZVITIM DEŽELAM v Aziji je samo iz štirih bogatih držav višja kot iz Avstralije. Leta 1965 je Avstralija darovala toliko, da je prišlo na vsakega prebivalca Avstralije skoraj \$11. Več kot to vsoto so darovale ZDA (\$19), Francija (\$15), Belgija (\$12.5). Deset drugih "bogatih" držav je darovalo manj, ne zadnjem mestu je Italija, ki je darovala na prebivalca komaj malo več kot \$1. Pripomniti je, da Avstralija podpira "nerazvite" države le v Aziji (menda najbolj Indijo), dočim ostale podpirajo tudi nove afriške države.

FRANK LAUSCHE, slovenski senator v Washingtonu, je govoril za slovo dvema drugima ameriškima senatorjema, ki sta doslužila. Rekel jima je, da sta bila vedno "možaka". Razložil jima je pomen te besede in dostavil, da angleščina nima take besede za moža, kot je slovenski "možak". Za "moža je v angleščini "man" ali "gentleman", toda oboje je za ta dva senatorja premalo. Zato se mora zateči k slovenski besedi, ki izraža največjo pohvalo. Ta beseda je "možak", tako se je naučil senator Frank že v mladih letih v Clevelandu. Še vedno je ponosom na svoj slovenski izvor!

VATIKAN IN BELGRAD sta si v smislu znane "protokola", medsebojno sprejetega pred nekaj meseci, izmenjala uradno zastopništvo. Papežev delegat v Belgradu je naslovni nadškof Mario Cagna, ki je bil doslej internuncij Vatikana na Japonskem. Belgrad pa zastopa v Vatikanu Dalmatince Vjekoslav Cvrlja, ki je bil doslej predsednik verske komisije S. R. Hrvatske.

Dalje str. 382)

AKCIJA ZA DOM

ENO NAJBOLJ PEREČIH VPRAŠANJ med nami "akcionarji" je zadnje čase to: kakšen naj bo bodoči DOM, da bodo od njega imele korist kar najbolj številne dejavnosti Slovencev v Sydneyu? Da res to vprašanje bolj in bolj stopa v ospredje, potrjuje naša zadnja seja. Priznati moram, da je bila med vsemi ena najbolj živahnih. Vsi smo začeli resno misliti, kako bomo ob koncu petega leta obstoja Akcije izpolnili svoje načrte.

Po cenitvah na podlagi dosedanjih uspehov bomo takrat imeli v blagajni od \$10,000 — \$12,000. Ali se bo dalo s to vsoto že kaj začeti?

Debata o tem je bila dolga in deloma "dlakopna". Končno je obveljalo mnenje, da je bistveno j e d r o bodočega DOMA slovenska lastnina, ki naj jo uporabljajo vse naše dejavnosti: pevci, slovenska šola, knjižnica, igralska družina, redovnice itd.

Vsi dobro vemo, da velikih skokov zlepa ne bomo zmogli. Za malo denarja je pač malo muzike. Imeli pa bomo lepo vsoto kot naplačilo za zemljo, oziroma za staro hišo z večjim zemljiščem, na katerem bo nekoč stal naš DOM. Akcija bi seveda nadaljevala delo z nalogo, ki si jo je zadala.

Tako nekako smo si stvar zamislili. Zdaj bi radi tudi od rojakov, ki niste v ožjem delovnem

odboru, slišali mnenje o tem perečem vprašanju. Posebno naj poprosim tiste, ki ste tako velikodušno prispevali v naš fond ali se sicer aktivno zanimali za naše podvige. Oglasite se nam in nam javite svoje mnenje na naslov:

S.P.D. Akcija za Dom, Box 122, Paddington, N.S.W.

Rudi Brežnik, poročevalec.

Od zadnje objave smo prejeli naslednje darove:

\$60: dr. Kuček; \$30: Lucijan Kos; \$16: Jože Cetin; \$10: Albert Persič, Vinko Butinar; \$7: Marija Plesničar; \$6: Jože Marinč, Zora Pace; \$2: Marija Kogovšek, Konrad Rozman, Josip Fon, Jožef Zajelšnik. — Najlepša hvala vsem!

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY

AKCIJA ZA DOM

vas vljudno vabi na

SILVESTROVANJE

31. decembra 1966 ob osmih zvečer
na dveh krajih istočasno; to je v:

ST. FRANCIS HALL, PADDINGTON

in

MASONIC HALL, GUILDFORD

Na o b e h krajih bosta igrali nam že priljubljeni in poznani godbi. — Dobiček za DOM V SYDNEYU!

N.B.: Že sedaj vas vabimo tudi na VESELI VEČER NA LADJI, ki bo vozila po sydney-skem zalivu. To je v soboto 28. januarja 1967 ob osmih zvečer!!!!

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne N.S.W.

Tel. za p. Valerijana: 31-3655

Službe božje

Nedelja 18. dec. (tretja v mesecu):

Leichhardt (sv. Jožef) ob 10:30

Canberra, ACT (Braddon) ob 6.15 zvečer.

BOŽIČNI SPORED

Spovedovanje v soboto pred Božičem:

Paddington od 9-10 dopoldne in od 6 — 7 zvečer

Blacktown od 11 — 12:30 opoldne

Cabramatta od 1:30 — 3 popoldne (Sacred Heart cerkev)

Sydney, St. Patrick od 3 — 4 popoldne

Cabramatta od 10:30 — do 12 pred polnočnico (Ukrajinska dvorana)

Sydney (St. Patrick HALL od 10:30 — 12 pred polnočnico

Dve polnočnici

Sydney (St. Patrick HALL, Harrington St.)

Cabramatta (Ukrajinska dvorana, 32 Broomfield St.)

Nedelja 25. dec. (četrti, BOŽIČNI DAN):

Sydney (St. Patrick) ob 10:30

Villawood (Gurney Rd.) ob 10:15

WOLLONGONG (St. Francis Home) ob 6 zvečer (izjemoma)

Nedelja 1. jan. 1967 (prva v mesecu — NOVO LETO):

Croydon Park (sv. Janez) ob 10:30

Blacktown (stara cerkev) ob 10:30

HAMILTON (S. Heart) ob 6.00 pop.

Nedelja 8. jan. (druga):

Sydney (St. Patrick) ob 10:30

WOLLONGONG (St. Francis Home) ob 4.15 pop.

Nedelja 15. jan. (tretja):

Leichhardt (sv. Jožef) ob 10:30

CANBERRA (Braddon) ob 6.15 pop.

ČASU PRIMEREN OPOMIN

Slovenske službe božje so med letom v primeri s številom ljudi slabo obiskovane. In vendar skušamo duhovniki prihajati kar najbolj v bližino rojakov. V Sydneyu na primer imamo službe kar na 5 krajih, da bi ljudem ne bilo treba hoditi daleč.

Še bolj žalostno je to, da opažamo: med tistimi, ki prihajajo dosti redno k našim službam božjim, se pa najdejo taki, ki ob nedeljah, ko ni pri njih naše službe božje, sploh ne gredo v cerkev, čeprav bi lahko šli in imajo "avstralskih" maš na izbiro prav v bližini. Če slovenska služba božja, ki se pač more vršiti po raznih krajih le od časa do časa, ni ljudem v spodbudo za redno opravljanje nedeljske dolžnosti, je to slabo znamenje za nas vse — za duhovnike in vernike. Treba se je navaditi, nič ne pomaga!

So pa že na boljšem tisti rojaki — upamo, da jih ni malo — ki so se tako navadili na udeležbo pri službah božjih v krajevni župniji, da k slovenskim sploh ne prihajajo. Pred Bogom je to popolnoma v redu, zakaj bi ne bilo pred nami? Vendar bi jih z veseljem vsaj od časa do časa videli pri naših mašah — že zaradi zgleда drugim.

Vzemimo si k sreči te besede, kakor koga zadenejo. Zavedajmo se ene resnice: **Vsi smo odgovorni za vse!**

SLOVENSKA KARITAS

vas zopet vabi na tradicionalno

STEFANOVANJE

V ponedeljek 26. decembra 1966

v

PADDINGTON TOWN HALL

(Oxford & Oatley Rd.)

Začetek ob osmih zvečer.

Dobiček za sestrski samostan.

NADALJNI DAROVI ZA SESTRSKI SAMOSTAN

\$100: Niko Kraje; \$30: Lucijan Kos; \$20: Bratje Švigelj, Veronika Robar; \$14: Ilijaševi; \$10: Ludvik Klakočar, Štefan Kolenko, Jože Korenčan, Anton Kosi, Jože Marinč, Jože Medved, Anton Šajn, Darko Stanič, družina Valenčič; \$6: Rudi Simčič; \$5: Franc Baša, Marija Habor, Marijan Jurčec, družina Mirnik, Marija Plesničar, Jože Rupnik, oče švigelj, Janez Tomažič, Štefan Tomažič; \$4: Ignac Kotnik, Vincenc Mavrič, Ivan Mlakar, Julija Plesničar, Rozalija Rauch; \$3: Barica Brodnik, Rozamila Drčar, Stanko in Angela Fatur, Peter Hudali, Milka Jazbec, Ivan Kobal, Jaro Kokl, Nives Krmac, Rafael Lavtar, Mirica Mugerli, družina Pirjevec, Konrad Rozman, Agata Schuller, Božo Sisovič, Ciril Skala, družina Virag.

— Vsem dobrotnikom iskrena hvala in Bog plačaj! Zanje bosta že pred božičem opravljeni dve sveti maši ni sestre v Melbournu so dvakrat opravile molitveno uro za uspeh te zbirke in za dobrotnike.

— Odziv na apel je kar dovoljen. V neki družini, kjer imajo nekaj fantov na stanovanju, so nekoliko poagitirali med seboj, pa so takoj nabrali \$57.00 za sestre. To je hvale in POSNEMANJA VREDNO! — Upam, da bodo tisti, ki so svoj dar obljubili, lahko kmalu obljubo izpolnili, da bo sklad čimprej poskočil do zaželene višine, prvotni dobrotniki pa znova darovali, kadar jim bo mogoče.

— Sistem izročanja darov dosedaj je bil: številni so dar izročili ob priliki slovenske sv. maše v njihovem okolju, drugi so to storili pri kaki prireditvi, tretji so poslali dar preko MISLI ali pa v priporočenem pismu na: Slovene Chaplaincy, 66 Gordon Street, Paddington, N.S.W. Enega teh načinov se lahko poslužite tudi v bodoče. Če pa želite, da pridem dar za sestre iskat osebno, pa mi telefonirajte na 31-3655.

— Če primerjamo število darovalcev z darovano vsoto, pride poprečno na posameznega darovalca nekoliko manj kot sedem dolarjev. Če pristejemo k prvemu tisočaku, ki ga že imamo kot vogelni kamen, darove od začetka apela pa do konca novembra (to je borih šest tednov). IMA SKLAD SESTRSKEGA SAMOSTANA V SYDNEYU NABRANEGA \$1635.50. Le korajžno naprej, da bodo naši skupni napor kronani z uspehom! In to bo gotovo, če bomo svoje stremljenje in napore združili z božjim blagoslovom.

Vsem priporočam uspeh tega podvzeta v molitev! — P. Valerijan.

Misli, December, 1966

IZ MATIČNIH KNJIG N.S.W.

P o r o k e

Bill Vincenc Žižek, iz župnije Spodnja Kungota pri Mariboru, in Erika Kučan iz župnije Kuzma v Prekmurju. Priči sta bila Siebet Truppe in Franc Matuš — 26. novembra 1966.

Mlademu paru iskrene želje za obilico božjega blagoslova na novi življenjski poti!

K r s t i

Ivan Jožef Pavlovec, Mt. Pritchard. Oče Alojzij, mati Yvonne, r. Meier. Krst je bil 22. 6., dopolnitev obredov pa 5. 11. 1966. Botroval je Franc Valenčič.

Andrejka Plešec, Rosebery. Oče Andrej, mati Marija, r. Zidanšek. Botrovala Stanko Plut in Rozina Pajnič — 19. nov. 1966.

Daniel Joseph Valenčič, Leichhardt. Oče Zdravko, mati Draga, r. Kušcar. Botrovala Rafael in Angela Zadel — 20. novembra 1966.

Karmen Ruskan, St. Mary's. Oče Ivan, mati Jožefa, r. Drmovšek. Botrovala Janez in Štefanija Zafošnik — 27. novembra 1966.

Vsem staršem in otrokom iskrene čestitke!

NAJ POČIVA V BOŽJEM MIRU

ALBINA KRAŠČEK

Rojena v Kojškem v Brdih 1908.

Umrla v Egiptu, Cairo, 13-12-1965.

V molitvi se je spominjajo v Avstralijski družini Z. Pace, R. Camilleri, A. Lamonaco

Sožalje njeni sestri Mariji v Egiptu.

NEW SOUTH WALES

Concord. — Zelo sem vesel, da se je v novembrski številki Lojze Čmrlj oglasil s svojo napovedano kritiko "mojega cankarjanskega posnemanja." Že dolge mesece me vest hudo peče in me sili k javni spovedi. Zares sem vesel, da to lahko napravim prav za božič, ko nas duhovniki priganjajo, da naj opravimo spoved. Težko bi mi bilo s tem "grehom" na duši stopiti v novo leto in še naprej prijatelja Janeza voditi za nos. Zdaj pa še Lojza Čmrlja, za tega takrat nisem še nič vedel. No torej, moj Janez, takole je bilo: Ko si me pozval, da naj kaj povem po Cankarjevo, mi je takoj vsa korajža padla v hlačnice. Napisal sem ti pohlevno pismo, pa mi ga je urednik zalučal nazaj. On me je zapeljal, da sem ti nastavljal past — vanjo sta se pa ujela dva, ti in Lojze Čmrlj! Urednik mi je dal Cankarjevo povest JAKOB NESREČA in mi zaznamoval prvi odstavek na prvi strani, da naj ga prepisem. Dal sem se zapeljati in tako sem storil. Ni čudno, da sta Janez in Čmrlj hitro začutila, da "diši po Cankarjevo", moram jima dati priznanje. Da sem pa bodosedno prepisal iz Cankarja, pa le nista pogruntala. Čmrlju še posebno privoščim, da je nevede zmrcvaril Cankarja, ko je mislil, da maha po meni. Pater urednik je imel veliko zabave, mene pa še zmerom skrbi, če lahko vso krivdo zvrnem na urednika. Zdaj pa obljubim, da bom z naprej res kar po svoje pisal, malo bom pa le skušal Čmrljeve nauke upoštevati. Prijateljski pozdrav Loju in Janezu, pa vesele praznike obema in vsem. — **Pepe Metulj.**

Granville. — Jaz sem še "nova" v Avstraliji. Prišla sem k teti Milki. Zelo rada berem MISLI, želim pa, da bi bolj pogosto prihajale. Saj se oklepam le slovenskega branja, ko angleščine še ne znam dosti. V zabavo rojakom pošiljam zgodnico, ki sem jo še doma slišala. Na neki univerzi je doštudiral mlad fant, zelo nadarjen. Obetala se mu je odlična bodočnost. Ni pa bil kak lepotec. Zanj je zvedela filmska zvezda in mu je pisala: želim postati vaša žena. Pomislite, kakšne otroke bi midva imela. Bili bi nadarjeni in pridni kot vi, pa lepi kot jaz. Nič me ne moti, da nimate lepega obraza. — Kmalu je dobila odgovor: Rad bi sprejel vašo

ponudbo, ali mislim si, da bi bilo lahko tudi obratno. Najini otroci bi bili grdi kot jaz in neumni kot vi. — Vesele praznike vsem! — **Mojca.**

Granville. — Ha, ha, Gustl, to pot pa ne boš sam "flašo spiu". Saj je tudi zadnjič nisi, čeprav tako pišeš — flaše že ne! Tako je meni povedal polž, ki je v 4 dneh zid prelezal. Flašo sem! — Gustlnu in vsem bralcem MISLI prav vesel Božič! — **Milka Stanič.**

Albury. — Še vedno rada berem MISLI. Polemika o Cankarju in slovenščini me zanima. Opozornila me je, da o slovenskem pravopisju nič ne vem. Kar zdrznila sem se. Moja slovenščina je bolj blizu Gustlu kot Čmrlju. Gustlovo uganko sem pa tako rešila, da je polž zlezal na zid v 4 dneh. Pošiljam tudi ršeitev ostalih ugank, eno pa bralcem v rešitev. Podobna je Primožičevi, samo večja in težja. Vsem rojakom križem po Avstraliji vesel Božič in srečno novo leto! Za p. Poderžaja majhen dar. — **Ivanka Študent.**

Wentworthville. — Pri nas smo rešili Gustlnovo uganko o polžu. Naš gospodar Lojze pravi, da je polž prelezal zid v 4 dneh. Če nismo že prepoznali v zadevi flaše, naj jo Gustl kar k nam prinese. — **Družina Filipič.**

Lewisham. — Knjigo "Pod bičem III" sem prej prebral kot plačal. Pošiljam predpisano vsoto. Mauser dosti dobro riše razmere doma in psihozo prvih poveljnih let, posebno, če pomislimo, da ni živel tam. Nedvomno je ta njegova trilogija lep prispevek zdromskemu leposlovju in slovenski literaturi sploh. Podrobnejšo oceno prepuščam drugim, saj se na našem "zelniku" pojavlja polno kritikov od Metulja do Čmrlja, da bi se lahko reklo po Prešernovo: O, zlati vek zdaj MISLIM našim pride. . . Gustlnove uganke se pa nisem lotil, se ne izplača za eno samo "flašo." Sem se neko soboto nedavno lepo nasrkal dobrega vina na svatovščini Kučanove Erike in njenega Vinka. Poleg drugih smo bili povabljeni tudi "škrjančki", pa smo peli, da je bilo kaj slišati. Še Gustl bi svojega polža pozabil, če bi bil med nami. Imeli smo res pravo "ohcet", kot jo znajo napraviti šta-

Jerici in Prekmurci. Eriki in Vinku želimo vse dobro v zakonskem stanu. Bila sta vedno pridna kulturna delavca in sta rada sodelovala pri naših igrah in povesod, kjer je bilo treba pomagati. Naj nam ostaneta zvesta tudi zanaprej. Njima in vsem blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto! — **Lojze Košorok.**

VICTORIA

Moomba Park. — Vsem prijateljem lepih MISLI pošiljam prijazno voščilo za bližnje praznike. Kot prvič, pred skoraj 2.000 leti, bo zopet med nami sveta noč. Najsrečnejša noč vseh časov, ko je prišel na svet Bog-človek. Tudi v domovino bo poletelo naše voščilo, ki ga vsi pričakujejo in jim bo napravilo veliko veselja. In ko bo zadonela Glorija svetonočne maše, se bo utrnila marsikaka solza sreče. Božične melodije jo bodo priklicale. Naj nihče med nami ne stoji ob strani, ko bomo praznovali Rojstvo. Prijatelj, za idealom božjim hodi, roka Večnega naj te vodi! — **Martin Pirc.**

Newport. — Čeprav nisem nadarjena za pisanje in zato odlašam, se bom vseeno malo oglasila. MISLI redno prejemam in oba z možem jih rada bereva. V vsaki številki je gotovo nekaj za vsakega. Za nekatere med nami je pa prihod lista kakor topel žarek, ko drugače ne moremo veliko zahajati med rojake. Odkar jaz čitam ta list, se mi je od vsega zdel najboljši spis Vodopivčeve: Naša stara mama. Takoj za njim pa Tisti kupček od Vande Sperne. Ta spis me je kar za vrat zagrabil in solze so me polile. Tudi jaz imam "kupček", še nekoliko večji, le da so moji še komaj za šolo. Vanda je pisala prav iz mojih misli in občutkov. Tudi nam se tako godi, kadar se kam odpravljamo. Skrbi so, kako bo z otroki, ko malo odrastejo. Dandanes je toliko priložnosti za pokvarjenost. Mi starejši mislimo nazaj na svoja otroška leta, kako so nas lepo učili in smo spoštovali starše. Dandanes ne moremo več reči, da je še vedno tako tam. Berem časopis od tam, pa je polno pritožb nad pokvarjeno mladino. Človek bi rekel, je pač komunistična vzgoja, kar so hoteli imeti, to imajo. Pa kaj, ko je tukaj ista pesem. Vse polno slabih zgledov. Vzemimo samo televizijo. Vse preveč streljanja in nožev. Kako naj se otrok ob takem gledanju vzgaja? Veliko nalogo imamo starši, da po najboljših močeh skušamo zavarovati svoje male pred slabimi zgledi in zapeljevanjem. Ne bomo zmogli, če se ne zanašamo na božjo pomoč in na pomoč verskih šol. Zelo važno je tudi, da ohranimo v družinah materni jezik in ostanejo tako otroci nazvezani na starše. Melbourne in vsa Avstralija,

kolikor je slovenska, mora biti vesela prihoda slovenskih sester, ki so prevzele tudi nalogo slovenskega pouka. Bog daj, da bi mogli tudi moji otroci kdaj hoditi v to šolo! Zdi se mi, da bi bili dobro zavarovani in bi midva z možem imela manj skrbi za njihovo bodočnost. Vsem staršem to želim in voščim vesele božične praznike. — **Notranjka M.V.**

Pascoe Vale. — Gustlu pozdrav! Naj mu povem, da je njegov polž porabil 4 dni, da je prignul svojo hišico na vrh zidu. Jaz pa pošiljam Gustlu magičen kvadrat (pride v januarju — ur.), pa naj ga pogrunta, ko je tako iznajdljiv in nas lepo zabava. Vesele praznike vsem! — **Jože Grilj.**

SOUTH AUSTRALIA

Port Lincoln. — Za Gustlna nekaj kratkih besed. Tisti polž se je prgnal na vrh zida v štirih dneh. Tisto flašo pa kar na moj naslov pošlji, pa polna vina naj bo. Nikar je sam ne popij, da ne boš popolnoma ferdirbov naš jezik. Pozdrave vsem! — **Ivanka Zuodar.**

SLOVENKO BI RAD ZA ZENO

Postavil sem si hišo, želim se ženiti. Star sem 47 let, veren, dobrega značaja. Najrajši bi imel Slovenko. Naj bi bila verna, v starosti od 35 do 45 let. Tudi če bi bila vdova s kakim otrokom.

Pišite na naslov:

Mr. Alojzij G., Box 234, Moe, Vic.

NADALJNI DAROVI ZA SKLAD

\$8: J. Robar; \$4: Milan Čeligoj; \$2: Mihael Ropret, Mirko Cuderman, Franc Valenčič (Randwick); \$1: Lojze Mlakar, John Cvetkovič, Jože Šajn, Drago Pinterič, Jože Zajelšnik, Janez Kampuš, Karla Twrdy, Andrej Plešec, Ivanka študent, Andrej Knez.

P. PODERZAJ, INDIJA: \$10: Anton Šajn; \$3: Julija Šajn, A. Mičič; \$2: družina Bregantič, Maria Habor; \$1: Janez Primožič, Ivanka študent; 50 c: Rina Scerri; \$20: P. Bernard (namesto božičnih voščil po pošti).

SLOMSKOV SKLAD. — \$8: Zora Pace; \$4: Alojz Golja.

SLOVENICUM V RIMU. — \$284 daroval NEMENOVAN, da je bilo mogoče poslati za to leto v Rim \$1000. Prisrčna hvala! Več o SLOVENIKU najdete na drugem mestu v pričujoči številki. Močno priporočamo.

DR. I. MIKULA V PREKMURJU. O njem piše Gizela Hozjan v Amerikanskem Slovcu, ki izhaja v Clevelandu. V Prekmurju so imeli novo mašo g. Kreslina in udeležila se je nove maše tudi ga. Hozjan, ki poroča v omenjenem listu, kako veličastna je bila slavnost. Naštevava udeležence in pravi: "Celo dr. Ivan Mikula, ki so poznani po svojih spisih v avstralskih MISLIH. Občudovali so dva dni neprecenljivi prizor (novomašniške slavnosti.) V svojem govoru so se izrazili, da ni ljudi na svetu, ki bi toliko žrtvovali za novomašnika, kot to storijo Prekmurci".

"KULTURNI PRETRES" je dobila v New Yorku mlada žena nekega afriškega delegata pri Združenih Narodih. tako vedo povedati učeni psihologi. Sredi nakupičene kulturne čudovitosti in navlake se je počutila izkoreninjeno, tujko, osamljeno, nemogočo. V živčni razrvanosti je vrgla svoja dva otročiča skozi okno 18. nadstropja, potem je sama skočila za njima. Pravijo, da je mnogo podobnih nesrečnikov in nesrečnic med delegati "novih držav" v New Yorku. Ogromno mesto jim je tako tuj svet, da se ne morejo vživeti. Na živce jim gre še posebno to, da neprestano mrgoli okoli njih ljudska množica, pa je v njej domala vsak vsakemu tujec. Le misel na skorajšnji povratek domov drži te delegate pri moči, da ne slede zgledu one uboge žene.

NAD POČASNO POŠTO se pritožujemo včasih tudi v Sydneyu in še kje v Avstraliji. Kaj naj reče kardinal Kushing v Bostonu, ZDA, ki je pred nekaj meseci dobil pošto iz Pekinga, odposlano leta 1939? Tisto leto je postal škof in neki hvaležni misijonarji v Pekingu so mu poslali na poseben način izdelan obhajilni kelih, ciborij. Na podstavku je bilo vrezano posvetilo novemu škofu v angleščini. Celih 27 let Kushing ni nič vedel o tem. Prišla je vojna in stiki s svetom so se pretrgali. Letos je nekdo zapazil ciborij v neki zastavljalnici v Italiji, ga odkupil in poslal kardinalu. Kako in zakaj je dragocenost obtičala v Italiji, bo ostalo najbrž za vse čase nepojasnjeno.

AVTOMOBILI POBIJEJO V AMERIKI 50,000 ljudi na leto, bolj ali manj poškodujejo nadaljnjih 3 do 4 milijonov. To so žrtve domače vojne. Nekdo je rekel: če bi katerakoli druga naprava bila odgovorna za tako število smrti in poškodb, bi si jo ljudje nehali nabavljati, avtomobile pa še in še kupujejo. Za toliko nesreč seveda iščejo krivce. Slabo izdelana vozila se zde mnogim največ kriva, drugi zvrčajo krivdo na zanikrne ceste in tako naprej. Mogočni Henry Ford je pa dejal, da je kolikor toliko vse to res, nazadnje pa se mora glavna krivda

pripisati "tistemu budalu za volanom" — to that nut behind the wheel. Nekdo je napisal dolg članek, v njem dokazuje, da je Ford sam eden tistih "budal", ko ne poskrbi za boljšo izdelavo avtomobilov.

LEP POKLON JE NAPRAVIL nunam tisti pijanček, ki je v tramvaju komaj stal na nogah in se držal pokonci le s pomočjo sopotnikov, ki so v gneči morali stati. Na nekem postajališču se zgneta v voz dve nuni. Pijanček gleda in se razjezi. Ali boste pustili nuni stati? Umaknite se vendar s sedežev in jima dajte sest! Jaz nune zelo spoštujem, k njim sem hodil v šolo in njim se imam zahvaliti za to, kar sem danes . . .

PRECEJ NAD TISOČ smrtnih nesreč je že bilo v tem letu na javnih cestah v New South Walesu. Kolikor je znano, v tem visokem številu ni slovenskih imen. Če jih tudi v teh zadnjih tednih ne bo, se bomo morali na Silvestrov dan tudi za to čudovito varstvo Bogu in svetemu Kristofu iskreno zahvaliti. Bog daj!

SLOVENCİ V ARGENTINI izdajajo Informativni bilten v španskem jeziku in ga pošiljajo pomembnim Argentincem. V njem poročajo o resničnem stanju stvari pod komunizmom v Jugoslaviji. Iz uredništva velikega argentinskega dnevnika jim je pisal eden od delavcev: Prosim, pošiljajte mi bilten vedno. Samo če bomo vsi sodelovali, bomo rešili svet komunistične tiranije. Želim sodelovati s tem, da bom plačeval naročnino.

KOMUNISTIČNI PARTIZANI v Vjetnamu so baje iznašli novo orožje zoper Amerikance. Sršene! Prave žive pikajoče sršene! Morda so brali Jurčičevega Jurija Kozjaka. Tam se bere, kako prav so prišli sršeni našim prednikom zoper Turke. Ampak to je bilo pred stoletji. V časih raketnih izstrelkov — sršeni! No, da — "zadenejo" kar dobro.

POTRPEŽLJIVI PAPIR res veliko prenese. Znani avstralski dvotednik je objavil dopis, kjer se trdi, da bo za Titom ob navdušenju narodov v Jugoslaviji spet stopil na čelo države Peter II. Mednarodni tednik NEWSWEEK je pa zapisal, da je Tito "zadnji Habsburžan". Uresničil je namreč sanje avstro-ogrskih cesarjev in združil in zlil pet balkanskih ljudstev v eno državo. — Le kdaj so avstrijski cesarji imeli take "sanje"? Tudi to je bilo brati, da bi danes Tito pri kakih zares svobodnih volitvah zmagal, pa bi mu še z mazincem ne bilo treba migniti. Tito je gotovo za to pisanje zvedel — svobodnih volitev pa le še ni razpisal. Le zakaj ne?

HAJD NA ZAJCE — AMPAK ...

NE LE S PUŠKO, tudi s pametjo! Tako je razumeti članek v SDM VESTNIKU, ki slove:

V zadnjem času smo opazili v dnevnem časopisu v poročilih s sodišča med imeni ljudi, ki so bili kaznovani radi kršitve zakonov o nošenju orožja, tudi nekaj slovenskih priimkov.

Pomlad je tu in vreme je iz dneva v dan lepše. Marsikoga bo zamikalo, da prebije soboto ali nedeljo na svežem zraku, in marsikdo bo nesel s seboj na sprehod tudi puško, da da duška svojim lovskim nagonom ali da se pobaha pred svojimi prijatelji, kako dobro "nišani".

Na pozabite: Ob nedeljah je v Avstraliji prepovedano nositi strelno orožje (tudi če je zamotano v papirnem zavoju). Če greste na izlet ob nedeljah, pustite puške doma!

Za malokalibrsko orožje in lovsko puško dovoljenje ni potrebno, potrebujete ga pa za kaliber 303. Revolverji so za navadnega zemljana prepovedano orožje neglede na kaliber (samo osebe, ki jih rabijo v izvrševanju poklica, dobe posebno dovoljenje.) Če imate slučajno doma revolver, pre-

dajte ga na najbližji policijski stražnici; nič se vam ne bo zgodilo in izognili se boste nevarnosti, da vas kdo ovadi. Ako policija najde pri vas revolver, vam ječa ne uide.

Kadar greste na lov na zajce, ne pozabite, da nimate pravice hoditi in streljati po privatnih travnikih in posestvih brez dovoljenja lastnika. Ustavite se pri kmetovi hiši in pobarajte za dovoljenje, saj ga vam bo rad dal; vesel bo, če mu pobijete nekaj zajcev, ki mu škodo delajo. Povedal vam bo pa tudi, katerih travnikov se morate izogniti, ker ima tam krave in ovce. In ne stopajte v tuje hiše s puško v roki, pustite jo v avtomobilu. Nikdar pa ne hodite okrog z nabito puško in ne streljajte v bližini cest, kjer bi bili drugi ljudje v nevarnosti. Ne streljajte v zrak, ker ne veste, kje bo grogla končala.

Če radi streljate v tarčo za šport, se pridružite kakšnemu strelskemu društvu. Tam vam bo za nizko članarino na razpolago strelišče, pa še municijo boste lahko dobili po znižani ceni — med drugimi ugodnostmi.

SLOVENSKO DRUŠTVO

v M E L B O U R N U

vljudno vabi na dve plesni prireditvi, ki bosta v mesecu decembru:

● "ŠTEFANOVANJE"

dne 26. decembra 1966,
v W A N D I N E A S T,

ki se pričinja ob 3. uri popoldne
s piknikom na prostem in se nadaljuje zvečer s plesom v dvorani.

● "SILVESTROVANJE"

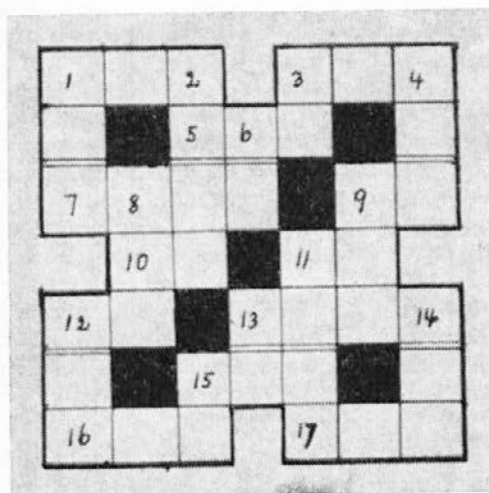
dne 31. decembra 1966,
ob 7.30 uri zvečer,
v PENVILLE HALL, 6 a Connans
Road, P A S C O E V A L E.

Na obeh prireditvah bo igral domači orkester. Za jedačo in pijačo bo dobro poskrbljeno. Oskrbite si vstopnico za "Silvestrovanje" pravočasno — dobite jih v predprodaji v Slovenskem Domu v Melbourne (telefon: 38 1679).

Odbor S.D.M.

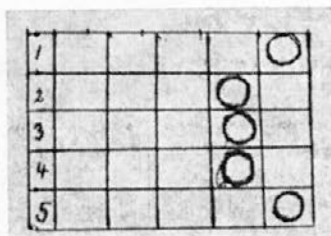
Pri tej križanki ne gre za poedine črke, ampak za cele zloge, ki naj pridejo v vsako okence. V našem primeru po dve ali tri črke skupaj.

Vodoravno: 1 zakonska zveza — 3 priljubljene žuželke — 5 preproga — 7 glasbilo — 9 majhen travnik — 10 jezera v Etiopiji — 11 pokrivalo za na glavo — 12 izlet v planine — 13 v njem vzgajajo duhovnike — 15 kmetje na velikih posestvih — 16 divji prašič — 17 zvižajna namera.

Navpično: 1 čistim z metlo — 2 žensko ime — 3 postrojena skupina ljudi — 4 krasota — 6 koroska gora — 8 sveženj drv — 9 laško mesto na samem jugu — 11 zmes iz kamna in drugih snovi — 12 Jurčičeva nekončana drama — 13 naselbina — 14 debela dlaka — 15 podira travo.

DOPOLNJEVANKA V.

V pričujoči dopolnjevanke morajo črke v krogih dati ime velikega krščanskega praznika. Reševanje je zopet dvojno.

Prva

- 1 ime vasi blizu Ljubljane pod Barjem — domača ptica
- 2 veliko orožje — lepo drevo
- 3 umira — priprava za ribji lov
- 4 zver — duhovnikov asistent pri slovesni maši
- 5 zatemnitev sonca ali mesca — koštrun

Druga

- 1 zelo — ime apostola
- 2 reka v slov. Benečiji — nasilje
- 3 znana planina v Srbiji — stopnja odlike
- 4 nasad ob hiši — sučem
- 5 znojnice — mesto ob istrski obali

DOPOLNJEVANKA IV. REŠENA

Prva: 1 milo — Miloš, 2 peč — pečka, 3 pet — Petra, 4 laz — Lazar, 5 pila — Pilat.

Druga: 1 koko — kokoš, 2 met — Metka, 3 sod — sodra, 4 sen — senat, 5 kvar — kvart. Ime iskanega falota je Š K R A T

ČAROVNIJA S STEVILKAMI REŠENA

11	16	9	—	36
10	12	14	—	36
15	8	13	—	36
36	36	36		

Rešitev poslali: Milka Stanič, Jože Grilj, Ivanka Študent, Andrej Knez, Ivanka Zuodar, Miha Ongavski, Jelka Kislica, Silvo Jenkovič, Lojze Košorok.

Zanimivo je, da je Primožičevo številčno uganke, v kolikor so jo poslali, vsak drugače rešil, pa vsi prav. Naš Janez naj ve, da imajo ljudje kar močne živce . . .

PORAVNAJTE NAROČNINO

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO

TRGOVSKO PODJETJE EXPORT-IMPORT JOŽE VIPAVC

STUTTGART O, STOCKACHSTRASSE 20, W. GERMANY

nudi rojakom v Avstraliji priložnost, da na zelo preprost način omogočijo sorodnikom in prijateljem v domovini in ostalih delih sveta nabaviti **razne proizvode** svetovno znanih nemških tovarn po izredno ugodnih in **konkurenčnih cenah**, ki so znatno cenejše od domačih:

Gospodinjske stroje vseh vrst, radioaparate, televizorje in magnetofone, električne šivalne stroje, motorne kosilnice Irus in Holder, motorne škropilnice in traktorje.

Zahtevajte naše ponudbe in pojasnila.

Odgovarjamo takoj v slovenščini. Pošiljke odpremljamo po želji takoj v domovino, kakor tudi v ostale dele sveta.

Poljedelski stroji znamke IRUS

kosilnica model
ER 7 KS

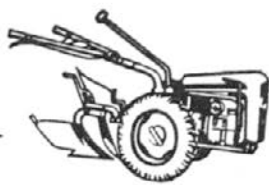
enoosni traktor U 1200
Diesel 8 KS

traktor Diesel A 12
10 KS

kmečki mlin z
zmogljivostjo 50 kg
moke na uro.

stane
450 USA dol

stane
970 USA dol

stane
1316 USA dol

stane
330 USA dol.

POPRAVNAJTE NAROČNINO

CARINIA RECORD BAR

18 RAWSON PLACE, SYDNEY

NAJNOVEJSE PLOŠČE BOŽIČNIH PESMI V SLOVENŠČINI IN DRUGIH JEZIKIH IMAMO V ZALOGI IN SO NAPRODAJ

POHITITE V NAŠO TRGOVINO, DA BOSTE MED PRVIMI LAKO IZBRALI, KAR VAM BO NAJBOLJ VSEČ.

NE POZABITE, DA JE CARINIA EDNA TRGOVINA V AVSTRALIJI, KJER DOBITE VSE PLOŠČE IZ VSE JUGOSLAVIJE!

Vprašajte našega zastopnika za katalog ali pošite naravnost nam.

DARILNE POŠILJKE

živil in tehničnih predmetov (bicikle, motocikle, mopede, radijske in televizijske aparate, frižiderje itd.)

ZA SVOJCE V DOMOVINI

pošilja tvrdka

Stanislav Frank

CITRUS AGENCY

74 ROSEWATER TERRACE

OTTOWAY, S.A.

Telefon: 4 2777

Telefon: 4 2777

SOLIDNOST — POPOLNO JAMSTVO
— BRZINA —

SO ZNAČILNOSTI NAŠEGA POSLOVANJA

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO!

Dr. J. KOCE

G.P.O. BOX 670, PERTH, W.A.

1. ČE HOČETE ZAJAMČENO, SOLIDNO IN HITRO POSTREŽBO GLEDE DARILNIH POŠILJK Z ŽIVILI, ZDRAVILI IN TEHNIČNIMI PREDMETI (RADIO APARATI, MOTORNI KOLESI, BIKIKLI ITD.)
2. ČE HOČETE DOBITI SEMKAJ SVOJO ZAROČENKO, SORODNIKA ITD. POVDARJAMO, DA IMA DR. KOCE PO TUKAJŠN JIH ZAKONSKIH PREDPISIH PRAVICO DAJATI INFORMACIJE GLEDE VPOKLICA OSEB V AVSTRALIJO.
3. ČE HOČETE PRAVILNE PREVODE SPRICEVAL, DELAVSKIH KNJIZIC, POOB-LASTIL, TESTAMENTOV ITD. PRODAJAMO SLOVARJE IN VADNICE ANGLÉSKEGA JEZIKA.

ZASTOPNIK za N.S.W. Mr. R. OLIP, 65 Moncur St., Woollahra, N.S.W. Tel. 32-4806

ZASTOPNIK za VIC. Mrs. M. PERSIČ, 704 INKERMAN RD., CAULFIELD, VIC.
Tel. 50-5391.

PHOTO STUDIO

NIKOLICH

108 Gertrude Street

Fitzroy N. 6, Melbourne, Vic.
(Blizu je Exhibition Building)

Se priporoča rojakom za naročanje
fotografij vseh vrst.

Nevestam posojam poročne obleke
po nizki ceni

Odrpto vsak dan od 9. do 1.

in od 3. do 7. pop.

Ob sobotah in nedeljah od 9. zjutraj
do 7. zvečer — TEL: JA 5978

